

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetijske Zveze

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 15 K na leto. —
Za inozemstvo 25 K.
Posamezne številke se prodajajo po 1 K.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Ogromne laži

Šomišljenike pozivamo, da krepko zavračajo te laži in če treba, si zapišejo tudi priče ter naznanijo SLS. Z lažjo hočejo nasprotniki zakriti svoje protiversko in protiljudsko divjanje ter tako poraziti našo stranko.

širijo in bodo še širili naši nasprotniki o naši stranki in posebno o dr. Korošcu.

Volilna dolžnost

Volilo se bo od 7. ure zjutraj do 6. ure zvečer. Volilna komisija pred 6. uro ne sme zaključiti glasovanja.

je za vsakega vernega Slovenca v nedeljo 28. novembra.

Nobeno slabo vreme

izvršiti, čeprav je treba napraviti daljno pot. Gre za samoupravo Slovenije, za krščansko šolo in krščanski zakon.

ne more zadržati naših volilcev doma. Dolžnost je dolžnost in mora se

Žene in dekleta!

sme ostati doma. Gre tudi za vašo svobodo!

Agitirajte, poučujte in navdušujte! Noben naš volilec ne

Tretja skrinjica na Kranjskem

Poučite o tem slehernega volilca.

je za kandidatno listo Slovenske Ljudske Stranke. Na Štajerskem je prva skrinjica, v Ljubljani druga.

Spusti volilno krogeljico

Spusti volilno krogeljico v skrinjico Slovenske Ljudske Stranke. Pazi, da ne spustiš krogeljice v kako drugo skrinjico.

v skrinjico na kateri je zapisano: **Kandidatna lista Slovenske Ljudske Stranke.**

Nihče ne bo vedel,

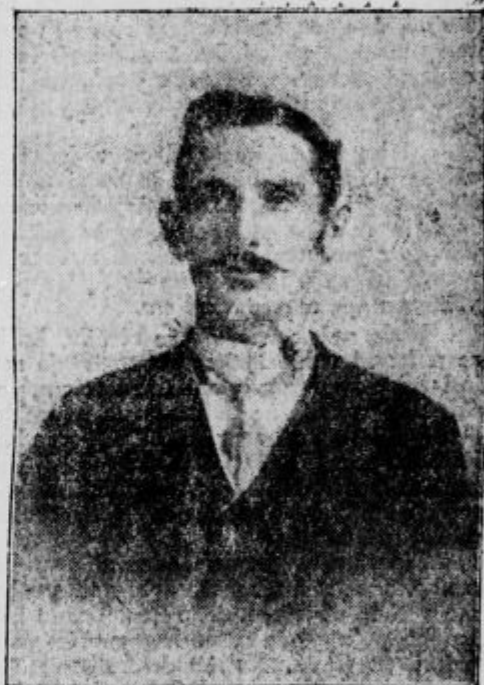
njice, spusti krogeljico v skrinjico Slovenske Ljudske Stranke in potegni iz nje zaprto roko in jo vtakni še v nadaljne skrinjice. Krogeljica pade čisto tiho.

da si volil Slovensko Ljudsko Stranko. Zato pojdi z zaprto roko od prve do zadnje skrinjice, spusti krogeljico v skrinjico Slovenske Ljudske Stranke in potegni iz nje zaprto roko in jo vtakni še v nadaljne skrinjice. Krogeljica pade čisto tiho.

Ne verjami nobeni novici,

nasprotniki

katero bodo raznašali ta teden in v nedeljo naši

JANEZ BRODAR

posestnik v Hrastju, prvi kandidat Slovenske Ljudske Stranke.

300.000 kron iz liberalne kase.

Preden so se postavljale kandidatne liste, so se znašli na nekem sestanku dr. Zerjav in samostojni voditelji. Dr. Zerjav, duševni voditelj in varih samostojnih, je dal samostojnežem za agitacijo in za Kmetijski list 300.000 kron in jim predlagal, da postavijo njega na prvo mesto svoje kandidatne liste. Samostojneži so se zbal tistih svojih poštenih pristašev, katerim se mora prikriti, da so z liberalci v najožji zvezi, ter so predlog dr. Zerjava odklonili. Dr. Zerjav jim je vkljub temu pustil 300.000 kron za agitacijo.

To je pripovedoval samostojnež, ki stoji s samostojnimi voditelji v najbližjem stiku.

Komunistična nebesa.

Z veliko zgovornostjo se po nekaterih krajih na deželi ponujajo komunisti. S seboj vlačijo prenapolnjene vreče najlepših obljub in lepih besed, katere kar v plohi sipljejo na presenečene poslušalce.

Ce zmagaja komunist, potem — tako se pridusajo ti apostoli — se bo Jugoslavija topila v medu in mleku. Vso zemljo in vse imetje si bodo po bratovsko razdelili, žandarje bodo pognali čez mejo, sodnije so nepetrebne, republika bo takoj proglašena in vladali ne bodo več kapitalisti, verižniki, bankirji — temveč revno ljudstvo. Vse bo srečno in zadovoljno.

Mi se sploh čudimo, kako morejo še na koga vplivati take obljube, ki jih sipljejo po deželi ljudje najbolj sumljive in temne preteklosti, ljudje, kateri nimajo pojma o umetnosti vladanja, ljudje, katerim je najvišji vzor sit trebuh in poln žep, ljudje, kateri mislijo, da bodo s tem ustvarili red, mir, srečo in zadovoljnost v državi, če se odpravi sodnija v sedanjih časih, ko itak niti življenje niti imetje mirnih ljudi ni več varno.

Slabo je, če imajo vlado v državi v rokah kapitalisti, bankirji in vojni dobičkarji, ki žive in bogate na račun delavnega ljudstva in naša naloga je, da te pijavke čimprej poženemo z vladnih stolcev in posadimo nanje ljudi, ki imajo čut za pravičnost napram vsem slojem.

Toda neizmerno slabše bi bilo, ko bi se polastili vlade ljudje, ki proglašajo rop in tatvino za postavbo, nasilje za zakon, popolno in nebrzdano svobodo za nedotakljivo pravico vsakogar. Pomislite vendar, kam pa pridemo, če bo vsakdo delal, kar bo hotel, oziroma, če bo samo tisti, ki ima moč, delal, kar bi hotel, drugi pa ti morali molče prenašati.

Sicer pa, kaj bomo modrovali semintja o komunizmu in njegovih dobrotah, pogledimo v tiste dežele, kjer je komunizmu bilo izpolnjeno njegovo srčno hrepenenje, da je prišel do vlade. Kakšna so komunistična nebesa na Ruskem, v edini državi, kjer ima danes komunizem še odločilno besedo?

Edina pravica — molčati!

Ce poslušáš komunističnega hujskača, potem moraš prepričan biti, da ima ta v Rusiji prvo in odločilno besedo pri vladi kmet in delavec: ta dva stanova da sestavljata vladno v Rusiji. Ko bi tako bilo! A je ravno nasprotno. Niti pod carjem niso imeli kmetje in delavci tako malo pravic kot danes, ko je nimajo čisto nič. Ruski profesor Kuljbakin je napisal v nekem zagrebškem listu razpravo o razmerah v Rusiji. Med drugimi pravi tudi, da so v Rusiji pač sestavljeni delavski in kmetijski sveti, ki naj bi imeli vso oblast v rokah, a dejstvo je, da ti sveti nimajo prav nobenih pravic. Pač pa so ustanovljeni takozvani izvršilni odbori, ki sestojijo iz treh ali štirih oseb, in ti imajo vso moč v rokah. Teh odborov pa ne voli ljudstvo, temveč jih imenujejo in postavljajo komunistični voditelji. Poleg teh odborov so še posamezni komisariji, najboljši prijatelji komunističnih voditeljev. Ti komisariji dajejo postave, kakor se jim

ravno zdi, zakaj naloga teh oblasti ni, kakor pravi Ljening, glavni samodržec komunistične Rusije, da se ozirajo na voljo ljudstva in na voljo večine, temveč da ustvarjajo svojo lastno voljo.

Prebivalstvo na deželi pa niti v gubernijske zbornice — ki pa nimajo nič odločevati — nima takega zastopstva, da bi mogli katerikoli uveljaviti svojo voljo. Zakaj volilno pravico so ti svobodoljubni in demokrati gospodje tako prikrojili, da pride v mestih na vsakih 2000 prebivalcev en zastopnik, na deželi pa šele 10.000 prebivalcev dobi svojega zastopnika.

Državnih postav sploh ni, temveč komisariji izdajajo vsak dan cele šope naredb po svoji volji in svojem okusu, državljani sovjetske Rusije pa pridno izvršuj in strogo molči — sicer te dobi v roke »črežvičaja«, komunistična sodnija, katera ne razume šale. Kdorkoli je le malo sumljiv, d' z vsemi komunističnimi nauki ni zadovoljen, ga brez dokazov in brez sodbe pograbi ta črežvičaja — družba najbolj propalih in krutih ljudi — in te nekaj časa strada in muči po kleteh, dokler niso godni za kroglo. Nešteto delavcev in kmetov je že postalo žrtev teh zloglasnih, nasilnih črežvičajk.

In te razmere proslavljajo naši bratci komunisti in jih hočejo vpeljati tudi pri nas.

Sedaj si pa mislimo pri nas tako vladati! V Ljubljani bi sedel zagrizen komunističen, surov in nasilen delavec kot sovjetski komisar, in ta bi izdajal vsak dan naredb brez ozira na to, ali je komu všeč ali ne, kakor bi ga bila ravno volja, zakaj »komisarju se ni držati volje večine, temveč mora sam ustvarjati svojo voljo«, izjavlja prerok vseh komunistov, gosp. Ljening. Kdor bi si upal le malo ziniti — ali pa da je vsaj sumljiv — da ni popolnoma zadovoljen, bi prišel v roke kakšne »črežvičajke«, recimo v Krškem ali Novem mestu in krogla mu je zagotovljena. Ali se zavedajo n. pr. tega naši kmetje in kmetski fantje, ki verujejo komunističnim hujskačem? Koliko odločilne besede pa mislijo, da bodo imeli potem, ko se ustanovi komunistična vlada? Danes vsaj lahko zabavljajo, da se vse kadi, in volilna kroglica je njihovo orožje, v komunistični državi — kakor nam kaže Rusija in kakor nam je bila žalosten zgled Mažarska — pa poje drugačna kroglica, če zelo trdo ne drži jezika za zobmi. Torej, le volite komuniste!

Kar prideláš, ni tvoje.

Že omenjeni Kuljbakin, ki je Rus in pozna ruske razmere, piše nadalje: »Kar se tiče zemlje, pripada celemu narodu, a ne njegovim zasebnim predstavnikom. Kmet pa je samo suženj, ki je dolžan obdelovati gotov del zemlje, in ki dobi zato toliko žita, kolikor je potrebno, da zaseje za sebe in svojo družino.«

Kaj se to pravi? 1. Da so komunisti vso zemljo proglasili za državno. Torej ne samo kmet, temveč tudi poljski delavec, ki dela na polju, ne more reči: to je moje, kar pridelam, temveč ves pridelek je državna lastnina, od katere mu država samo toliko

pusti, kolikor potrebuje zase in za svojo družino. Kako država odmerja zate in za tvojo družino, se pa morda spominjaš iz avstrijskih časov raznih živežnih nakaznic.

2. Da manjka danes v Rusiji, ki bi lahko zalagala z žitom ne samo sebe, temveč celo Evropo, kruha in da ljudstvo od lakote umira. Zakaj? Zato ker nihče delati neče. Si pač misli: kaj bom delal in garal, pa ne vem za koga.

Ali hočete tudi v Jugoslaviji takli razmer, da bodo zopet stradali kot v vojskih časih in še bolj? Če hočete to, volite komuniste!

Gospodarstvo v popolnih razvalinah.

Dne 25. januarja l. l. so imeli komunistični poverjeniki ruske vlade sejo, pri kateri je poročal poverjenik Rikov o uskem državnem gospodarstvu. Povedal je med drugimi to-le: Pred vojsko je prišlo na vsakih 100 lokomotiv 15 pokvarjenih, ki so se hitro sproti popravljale. Sedaj pride na 100 lokomotiv 60 pokvarjenih, izmed katerih se popravi samo po ena. Ni čuda, da je ruski železniški promet skoro popolnoma zastal, vlaki vozijo, kadar se to zljubi viakovodjem in strojnikom. Največja posledica tega je, da so ruska mesta brez živeža in brez kurjave. Zato ni čuda, da Petrograd, glavno mesto Rusije, doslovno umira. Leta 1911. je umrlo na tisoč ljudi 21 oseb, leta 1917. 25 oseb, leta 1918. 43 oseb, leta 1919. pa že 75 oseb, medtem ko se jih rodi na vsakih 1000 prebivalcev samo 13.

Druga težkoča je kurjava. Leta 1919. je imela Moskva kurjavo samo za bolnišnice. Boljševiška vlada je zapovedala pripraviti 14 milijonov kubičnih metrov drv. Pripravili so jih samo 6 milijonov, od katerih je zvozila železnica samo 2½ vagona.

Do konca leta 1919. so boljševiki padržavili 4000 tovarn. Od teh jih dela samo polovica in se nadaljnje še vedno zapirajo. Delavci so brez dela, stradajo in ropajo.

Tako je gospodarstvo tam, kjer vladajo komunisti.

Ali hočemo pri nas tudi tako? Volimo komuniste in socialiste!

Niti postelja ni tvoja.

Že omenjeni Kuljbakin poroča, da nekateri komunistični komisariji niti ne puste pri miru tiste tvoje zasebne lastnine, ki je tvoja vsakdanja potreba. Tako izide danes naredba, da moraš prinesiti svojo posteljo na določeno mesto, jutri, da je vsa posoda državna, tretji dan, da potrebujejo obleke, ki jo moraš prinesiti itd. Vino smejo piti samo komisariji.

Vojska — vsa komunistična umetnost.

Kako so vpili socialisti in komunisti med svetovno vojsko: vojaštvo je treba popolnoma odpraviti, dol z militarizmom, nobene vojske ne sme biti več na svetu. Ko zmagamo mi komunisti, bo vojska popolnoma onemogočena.

Pa so zmagali v Rusiji. Toda kaj vidimo? Nobena država ni tako oborožena

kot Rusija, v nobeni državi ni vojaška disciplina tako kruta in krvava kot v komunistični Rusiji, nikjer ni vojak taka zverina kot je to pri komunistični rdeči gardi — in nikjer vojska ne traja še vedno, kot je to v Rusiji.

Se več: ruski komunisti naslanjajo vso svojo moč na iste bajonete, katere so preje do dna pekla preklinjali, ruski komunisti danes oznanjujejo tisto vojsko, o kateri so preje govorili, da mora biti popolnoma onemogočena.

Na tisoče jih pade v vojski ali umrje lakote samo zato, da morejo boljševiški komisarji piti vino in šampanjec.

Trockij, komandant boljševiške armade, je odgovoril škandinavskim komunistom, ko so ga le-ti opozorili na strašni položaj ruskega naroda, ki umira doma in na fronti: »Kaj je potem, če bo zima in preli smrt od glada? Evropa si prizadeva, da bi nas (komunistično strahovlado) porazila, a mi ji dokažemo, da se moti. Za vsako ceno moramo uničiti sovražnike. Tri četrtine prebivalstva bodo poginile vsi zime in lakote, a kar ostane, bo gotovo zmagalo v splošni revoluciji. Mi moramo živeti.«

Torej domalega vsa Rusija naj umre, samo da mi — komunistični voditelji, moremo živeti.

Ali ni podobno govoril meseca aprila v naši državi, in sicer v Subotici, komunistični voditelj dr. Zivko Topalović, ko je pozival na komunističen prevrat in rekel: »Ljudstvo bi bilo poklano, toda zmagal bi komunizem. Ali more biti naša dolžnost

drugačna, kakor je ona, za katero so se Rusi tako sijajno izjavili?»

Kdor hoče vojsko, kri in nož, naj voli komuniste!

Polni koši bankovcev — pa nič denarja.

Pri nas je nastalo veliko ogorčenje, a tudi velikanska gospodarska škoda, ko so znižali kronsko vrednost na eno četrtniko. Vse je postalo znatno dražje.

Pa kaj pri nas! Pri nas smo v uničevanju krone pravi pritlikavci napram ruskim komunistom. Že lansko leto je izjavil ruski finančni minister napram poročevalcu nekega pariškega lista: »Denar mora izginiti. Upam, da prihodnjo zimo milijon rubljev ne bo vreden niti ene kopejke.«

Pa je imel prav. Vrednost ruskega rublja je strahovito padala. Funt masla je stal 2000 rubljev. In danes beremo poročila, da je ruska vlada izdala naredbo, da je ves ruski denar — neveljaven.

Ljudem so ostali polni koši bankovcev, pa prazni žepi.

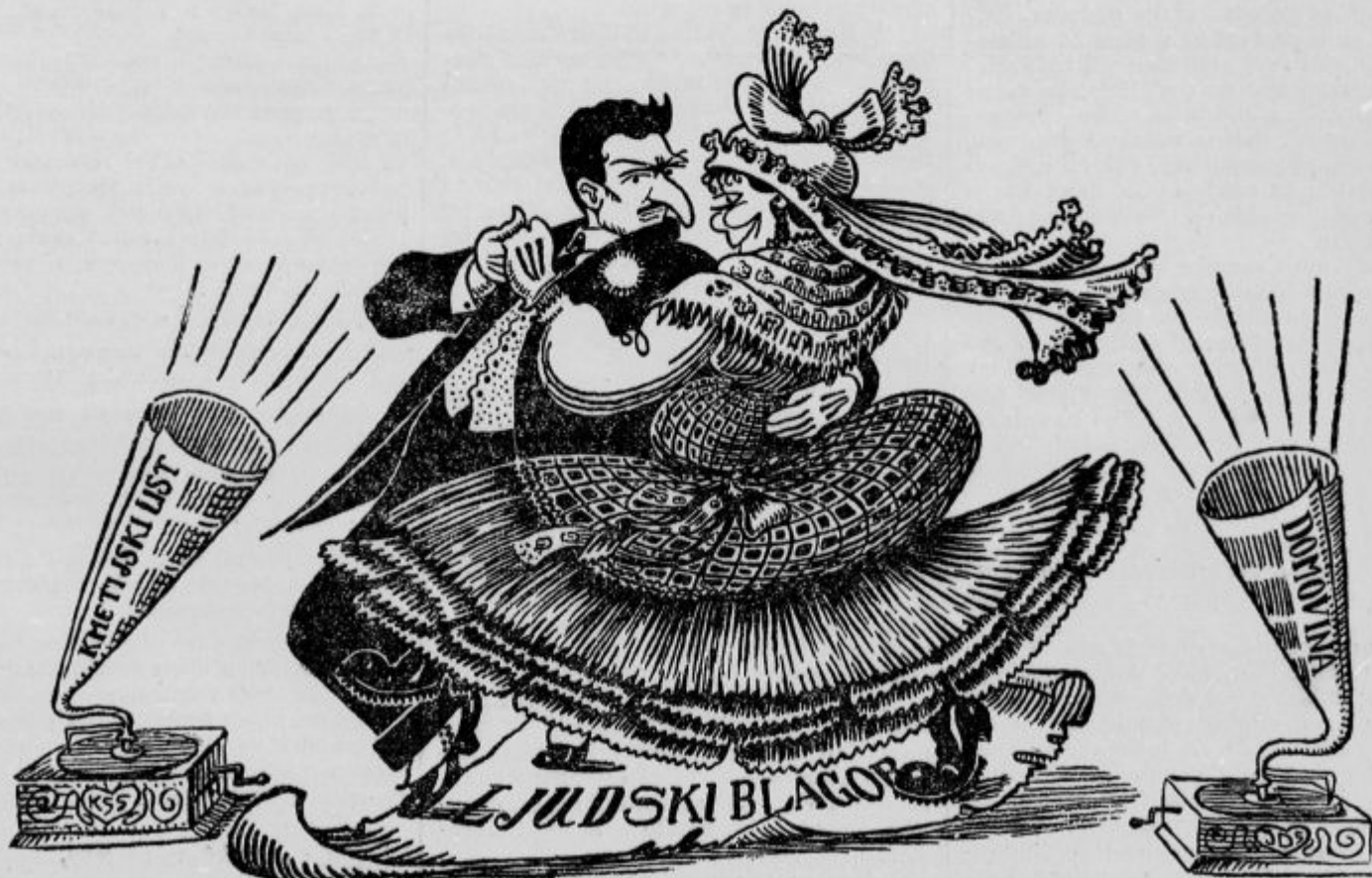
A motil bi se, kdor misli, da gospodje boljševiki nič ne drže na denar. Pa še precej namreč na tujega. Iz Varšave se poroča, da v Petrogradu po povelju komunistične vlade pridno ponarejajo ameriške dolarje, francoske franke in angleške šterlinge, katere potem pošiljajo v druge države za agitacijo za komunizem. Zelo poštena sredstva!

Če hočemo pri nas kroni uničiti še to vrednost, ki jo ima, potem si izvolimo komunistično vlado!

Vse dere v propad.

Veliki ruski mislec in pisatelj Maksim Gorkij je v komunistični »Pravdi« meseca julija podal o komunističnem gospodarstvu na Ruskem to-le sodbo:

Dela se vsepovsod nesramno površno, nezmislno, zlobno. Železniški vozovi se nalagajo tako, da se morajo med vožnjo gotovo pokvariti; z dragocenimi cirkularnimi žagami se žagajo tramovi in deske, ki so polni žrebljev; lesene hiše se podirajo za kurjavo in pri tem šipe, ki jih v Rusiji tako manjka, enostavno razbijajo; strešna pločevina rjavi po smetiščih, v hiše pa teče voda, ker so strehe raztrgane in jih ni s čim zakrpati; po vseh cestah in smetiščih leži staro železje, kmet pa nima s čim popraviti brane, pluga in drugega orodja; za vagon starega železa bi dal vagon kruha, a nihče mu ga ne pripelje; pomaga si na ta način, da gre na železniško progo ali most in si tam izžaga železa in odvijev vijakov ali pa si na kolodvoru poišče, kar bi mu moglo služiti. Tako se nezmislno in zločinsko zapravlja imetje republike. »Se nikoli nismo« — zaključuje Gorkij — »tako slabo in nepošteno delali, kakor sedaj. To je posledica nezadostne prehrane, telesne slabosti — gotovo, toda še bolj posledica tega, da manjka zavest odgovornosti vsakega za vse, kar se v Rusiji zgodi.«

Zagrizeni sovražnik katoliške Cerkve in samouprave Slovenije dr. Žerjav vrti Samostojno liberalno stranko po viži, ki jo enako godeta brezverska »Domovina« in »Kmetijski list«.

Volite komuniste, če se vam zdi tako življenje, kot je na Ruskem, bolj primerno in prijetno!

Najljutejši nasprotniki krščanstva.

Komunistični hujskači pri nas lažejo po shodih, da nimajo nič zoper vero in da je vera zasebna stvar. Lažnivci!

Poglejmo zopet v Rusijo!

Lenin in Trocki — voditelja ruskih komunistov, izjavljata, da komunizem nima s krščanstvom nič skupnega, da sta si naravnost nasprotna in da je krščanstvo — praznoverje. Zato je vlada dopustila surov naskok komunističnih množic na cerkve. Mnogo cerkva je bilo oskrunjenih, vsi samostani zaprti, redovniki poginani po svetu. V eni sami škofiji so umorili škofa, 100 duhovnikov in okoli 80 redovnikov in redovnic. Komunisti so iz Sibirije poginili vso duhovščino. Gorečega škofa Andreja Ufimskega, ki je začel snovati krščansko-socialno stranko in je bil goreč ljubitelj trpečega ljudstva, so preganjali iz kraja v kraj, dokler ni izginil; pravijo, da je zmrznil na bajkalskem jezeru v Sibiriji.

Še značilneje in določneje so pokazali komunisti svoje brezmejno sovraštvo do vere na Ogrskem, kjer so vladali 6 mesecev, dokler jih ni val ljudske ogorčenosti za vedno odnesel.

Prvi ukaz o odnošaju države nasproti Cerkvi je bil ta-le: »Nehati morajo vse službe in vsi javni verski obredi. Vse cerkveno premoženje postane državna last. Župnikom se odtegne vsaka podpora. Odpravijo se samostani in v teku 24 ur morajo zapustiti svoj samostan vsi redovniki in redovnice, ako ne podpišejo, da se ne smatrajo več za cerkvene osebe.« Redovnice so izgnali tudi iz bolnic, kljub temu, da so temu ugovarjali celo židovski zdravniki. Ostati so smele samo tiste, ki so slekke redovno obleko. Najbolj so preganjali jezuite. —

Nadškofu Csernohu so vzeli vse imetje in mu pustili samo eno sobo; konje, vozove, živila in obleko so mu uropali. Na binkošti je moral opraviti slovesno službo božjo v stari, plesnivi obleki, ker so mu vse drugo zaplenili. Škof Mikles je bil dolgo časa v zaporu, kjer je težko obolel; rešili so ga neki železničarji, s katerimi je ubežal in živel skrit pri nekem gozdarju do konca boljševizma. Škofa Felzesa so hoteli preganjati, a ko se je uprl, so mu vzeli vse, ga vrgli na cesto in mu odločili 300 K mesečne vzdrževalnine. Vse kano-nike so pregnali z njihovih kurij in mnoge zaprli.

V preganjanju vere se je najbolj izkazoval Oskar Faber, bivši duhovnik, ki je ob neki priliki rekel duhovščini: »Vi hočete programe; dobro, ako jih hočete, jih bom dopustil. Teda do kolena bom gazil v krvi katoliških duhovnikov.« Ob drugi priliki je rekel: »Dvajset let sem čakal, da bi mogel uresničiti svoje želje in sedaj imam končno priliko, da dam duška svojemu sovraštvu do Boga in Kristus. Cerkve hočem napraviti za beračice.«

Kolikor se je dalo daleč ugotoviti, je umrlo mučeniške smrti nad 30 duhovni-

kov. Razlog je bil samo ta, da so se kdaj izrazili proti komunizmu. Fran Kuszova, belolas stavec in duhovnik, je bil obešen pred očmi svojih župljanov zaradi pridige, ki komunistom ni bila po volji. Nekega drugega duhovnika so popolnoma po krivem obdolžili, da skriva v stolpu protirevolucionarje ter so ga na mestu ustrelili. Ivana Trubenya, župnika v Dunamoci, so obesili samo zato, ker je dal začasa češke okupacije neke protikomunistične izjave. Župnika iz Jaszhara-Jenoja so ustrelili pred očmi njegove matere samo zato, ker se je v pridigi izjavil proti komunizmu.

Ukaz o prepovedi službe božje pa ni ostal v veljavi niti osem dni, ker je bilo ljudstvo pripravljeno začeti upor, ako se služba božja ne dovoli. Dovolili so nato službo božjo in pridige, toda vedno je bil navzoč odposlanec oblasti, da nadzoruje in posluša in potem za vsako nepovoljno besedo odredi zapor. Obhodi so ostali prepovedani, toda ljudstvo jih je zahtevalo in izvajalo. Spijoni so se oblačili v duhovniško obleko, prihajali v spovednice in tam skušali ljudi z vprašanji napeljati, da bi se izjavili proti komunizmu in bi jih mogli nato zapreti.

Če hočete take razmere, volite v nedeljo komuniste!

Proč z očenašem!

Že začenjajo! Nobena stvar našim svobodomiselnem ni bolj všeč kot preganjanje Cerkve in vere po Češkem. Zato tudi že pri nas nekoliko poskušajo.

V Križah pri Trzinu je liberalna učiteljica Perko odpravila iz šole molitev očenaša. Starši, brez razlike strank, so bili skrajno razburjeni nad tem začetkom svobodomiselnosti in protiverske vzgoje, ki jo skuša uveljaviti svobodomiselnost učiteljica, ter se je sklical velik shod, na katerem so starši ogorčeno odklanjali tako vzgojo ter izvolili odbor mož, ki naj potem višjih instanc izposluje, da se napravi na šoli red.

V Rajhenburgu na Štajerskem se je odpravil v šoli pozdrav »Hvaljen Jezus« ter se šolarji ob nedeljah ob času službe božje uče nemščine v šoli.

Ali zaslepljeni ljudje, kateri se pode za svobodomiselnimi strankami, še zdaj ne izpredvidijo, kaj bodo svobodomiselnosti počeli, ko dobe pri nas polno moč in uveljavijo popolnoma svobodomiselnost postavbe?

Čudimo se tistim staršem, ki so ogorčeni radi poizkusa svobodomiselnosti vzgoje od strani liberalne učiteljice, na drugi strani pa bodo v nedeljo volili v državni zbor same liberalne zastopnike, ki so v prvi vrsti za to, da se vrže krščanska vzgoja iz šol.

Močen jez, ki ga moremo postaviti proti nasilni svobodomiselnosti povodnji, ki grozi pokončati in pokvariti vse, kar je še duševno zdravega, je močna krščanska stranka v državnem zboru, katera ne bo dopustila, da bi se pometalo z našim krščanskim ljudstvom.

Zato v nedeljo vsi na volišče za Slovensko Ljudsko Stranko!

Samostojna zoper prevzetje vojnih posojil.

V Celju je bilo 11. in 12. sept. 1919 zborovanje odposlancev spodnještajerskih okrajnih in občinskih zastopov in hranilnic, na katerem se je tudi obširno razpravljalo o usodi nekdanjih avstrijskih vojnih posojil. Pri tej priliki se je eden glavnih voditeljev Samostojne in

kandidat Samostojnežev na Štajerskem
DROFENIK

z vso odločnostjo in oostrostjo izrazil proti temu,

da bi naša država prevzela nekdanja avstrijska vojna posojila.

Slovenski kmet, tako brani Samostojna tvoje pravice in zahteve. Oni samostojni hinavci, ki so med vojno bili tvoji glavni rekvizitorji, sedaj po vojni pomagajo tebe spravljati ob tisti s težavo prištedeni denar, ki si ga ti, nagnjen ali prisiljen vsled razmer, dal za vojna posojila.

In takim ljudem boš ti, slovenski kmet dal svoje zaupanje in pri volitvi svoj glas?

Samostojneži in liberalci — vsi eno.

Dne 7. novembra 1920 je imel dr. Kukovec, načelnik liberalne stranke, v Slovenski Bistrici volilni shod. Tam je govoril za to, da se Slovenci razkosojo v štajersko in kranjsko okrožje, brez deželne vlade, brez deželnega zbora, brez deželnih poslancev. Okrožje bi imelo skrbeti samo za ceste, pota in nekatere druge gospodarske zadeve, kakor jih oskrbuje sedaj okrajni zastop. Druge moči in oblasti pa Kukovecva okrožja ne bi imela! Za tako samoupravo, ki bi vzela Slovincem moč in pravico, se navdušujejo tudi samostojni.

Pa še nekaj je rekel dr. Kukovec, kar zopet dokazuje, da so samostojni le preoblečeni liberalci! Rekel je:

Načela demokratov (liberalcev) in samostojnih se kolikortoliko strinjajo. Zato je vse eno, ali volijo s samostojneži ali demokrati. V državnem zboru bodo šli poslanci obeh strank, (liberalne in samostojne) skupaj!

Za to Kukovecva izjavo imamo zanesljivo pričel! Ravno tako piše dr. Kukovec v »Novi dobi« štev. 137:

»Nadejam se, da se najdemo z zastopniki Samostojne kmetijske stranke vendar le na skupnem delu v skupščini.

Kdor še zdaj ne uvidi, da so Samostojni samo podružnica liberalne stranke in da bodo šli z liberalci v državnem zboru skupaj, temu pa res ni več pomagati! Hvala Bogu, da so dobromisleči že skoro povsod goljufivost Samostojne izpredvideli in ji obračajo hrbet. V Samostojni ostajajo samo pravi sovražniki krščanstva:

nekdanji liberalci,

ki bodo tudi v državnem zboru nastopili proti krščanstvu, proti veronauku v šoli, proti cerkvenemu zakonu, proti Cerkvi in proti veri!

Veličastni shodi SLS.

Razveseljivo znamenje je, da so shodi Slovenske Ljudske stranke vedno bolj odlikujejo s svojo velikansko udeležbo z zelo majhnimi izjemami, medtem ko pride na nasprotno shode skoro vedno le po nekaj petoric in še med tistimi so pristaši raznih strank. Ljudstvo vedno bolj uvideva, da je končno edina stranka, ki se resno in odločno bori za osamosvojitve Slovenije, Slovenska Ljudska Stranka. Iz mest se nam poroča, da mnogo liberalcev sploh ne bo šlo volit: liberalnih strank nečejo podpirati, ker se bore proti samoupravi Slovenije, zagrizeni so pa vendar toliko, da z Ljudsko stranko tudi ne gredo.

Samostojneži so v svojem volilnem boju kar nekam otrpili. Nobenega ognja, nobenega navduševanja, celo Kmetijski list, ki je bil vedno poln samozvesti, je postal čudovito skromen, edino v svojih gorostasnih lažeh proti Slovenski Ljudski Stranki in proti dr. Korošcu je še vedno neumoren.

To nedeljo je Slovenska Ljudska Stranka samo na Kranjskem priredila 52 volilnih shodov. Nasprotniki z malimi izjemami niso motili shodov. Ta teden se vrši tudi še več shodov.

Naravnost veličastni tabori SLS so se pa vršili na Štajerskem, kjer je ves prejšnji teden prirejal shode minister dr. Korošec, ki je z lahko zavračal vse mnogobrojne laži, s katerimi hočejo nasprotniki ubiti Slovensko Ljudsko Stranko in njenega voditelja.

Naša poglavitna naloga je sedaj samo še ta, da je slednji naš volilec poučen o volilnem načinu in da gre do zadnjega moža vsak naš volilni upravičenec na volilce.

Samostojneži proti samoupravi Slovenije.

Samostojna je privesek liberalne stranke. Liberalci so proti samoupravi Slovenije in hočejo samo eno skupno vladno v Belgradu, brez deželne vlade in deželne zbornice za Slovenijo. Zato so tudi samostojni proti samoupravi Slovenije. Na shodu Samostojne v Ljubljani 23. novembra lanskega leta je samostojni vodja

Urek govoril proti

strankam, ki hočejo upostaviti samoupravne pokrajine. Mislil je s tem predvsem Slovensko Ljudsko Stranko, ki se je ves čas edina borila za samoupravo in samostojnost Slovenije. Istega dne, 23. novembra so hodili samostojni pozdravljati in se klanjati

največjemu nasprotniku samouprave Žerjavu.

Dr. Žerjav je največji centralist. Dr. Žerjav je kriv, da se ni ustanovilo upravno sodišče za Slovenijo. Dr. Žerjav je razpustil 145 od ljudstva izvoljenih občinskih odborov in na njih mesta postavil liberalne regente. Dr. Žerjav hoče našim občinam vsiliti državne tajnike, ki bi komandirali občinam. Dr. Žerjav je hodil večkrat v Belgrad izdati slovensko samoupravo. Pred nekaj tedni je ruval proti naši samoupravi glede šolstva, ker hoče naše šole zenačiti s šolami dol v Makedoniji. Dr. Žerjav je kmetiskim ženam in dekletom odrekel volilno pravi-

co, dal pa jo meščanskim frajlam. Dr. Žerjav je 21. oktobra t. l. rekel, da je treba katoliško cerkev zatreti in da jo bodo liberalci preganjali, dokler jo ne preženejo iz Jugoslavije. Temu dr. Žerjavu, sovražniku Cerkve in samouprave, so se hodili klanjati samostojneži!

Letos prve dni avgusta je drugi vodja samostojnežev, kandidat samostojnežev na Štajerskem

vojni dobičkar Drolenik

na shodu samostojnih kmetijskih strank v Belgradu govoril proti klerikalni politiki, ker kmetijska zveza zahteva samoupravo za Slovenijo. Tudi na tem shodu so samostojni v Belgradu šli počastiti

največjega centralista Pribečevića.

Pribečević je že leta 1918 hotel našo zahtevo po samoupravi uničiti. Pribečević je s pomočjo dr. Žerjava grdo kršil našo samoupravo glede šolstva. Zavrgel je proti vsem pravicam šolske nadzornike, ki jih je imenoval za Slovenijo slovenski poverjenik za šolstvo in na njih mesto sam imenoval deloma ljudstvu nasprotno šolske nadzornike. Pribečević je spremenil verske šole v Vojvodini v državne šole ter vrgel verouk iz višjih razredov. Tudi tega strupenega sovražnika slovenske samouprave so pozdravljali samostojneži.

Zdaj, ko se bližajo volitve, so liberalci, na čelu jim dr. Kramer, dr. Žerjav in dr. Kukovec začeli govoriti o neki samoupravi. Za njim so tudi samostojni, ki povsod capljajo za liberalci, postavili v svoj program, da so načelno za pokrajinsko samostojnost ali avtonomijo Slovenije. Kako pa si mislijo liberalci in samostojni avtonomije? Okrožne vlade brez deželne zbornice, vlado, ki bi bila

odgovorna samo belgrajskim ministrom pa slovenskemu ljudstvu.

Liberalci in samostojni hočejo tako samoupravo, da bi bila deželna vlada z deželnim predsednikom in

vsí uradniki odgovorni le Belgradu in od Belgrada odvisni.

Zahtevajo tako samoupravo, da bi Slovenijo in Slovence razkosali in razdelili na dve okrožji. S tem upajo

odpraviti samoupravo za Slovenijo

Zakaj če nas razdelijo na dve okrožji, smo Slovenci tako slabi, da se ne bi mogli ustavljati

najhušemu centralizmu.

Za tako razkosavanje Slovencev

so se na shodih jasno izjavili pristaši

Samostojne kmetijske stranke.

Vrzite kroglico v krinjico

Slovenske Ljudske Stranke,

ki je edina braniteljica samouprave za Slovenijo!

Vsaka hiša, v kateri je kak član Kmetijske zveze, mora imeti „Domoljuba“, kmetjsko glasilo.

Kdo zastopa samostojne kmete?

Ne pozabimo, kakšni so kričali samostojneži, da kmete zastopaj samo kmet in da je skrajni čas, da se kmet otrese gospode.

Danes pa vidimo, da so samostojneži postavili na svojo kandidatno listo samo gospodo, pravega, dobrega kmeta pa šele na deseto mesto.

Vsi drugi so sama gospoda, ki nima žuljev na rokah: gostilničarji, mesarji, graščaki, svobodomiselniki doktorji.

Ali naj nekmetje zastopajo kmetijske koristi, kdaj so še mesarji in gostilničarji, graščaki in liberalni doktorji zastopali kmetijske koristi?

Kdor hoče, da pridejo v ustavotvorno skupščino pravi kmetje, ta naj v že volilno kroglico v skrinjico Slov. Ljudske Stranke.

Socialisti proti veri.

Socialdemokratski govorniki, ki prihajajo sedaj ob volitvah med ljudi, so neodkritosrčni dovolj, da zatrjujejo, češ, da niso proti veri. Tako govorjenje socialdemokraciji ni v čast. Saj se ravno socialdemokracija tako rada baha, kako načelna stranka da je. Dokazov, kako se pred ljudstvom socialdemokracija, boji pokazati svoje pravo lice, imamo nebroj na razpolago. Venomer socialdemokratski sodrugi zatrjujejo: »Saj nismo proti veri! Saj smo tudi mi za vero!« V pojasnilo, koliko je vredno tako govorjenje socialdemokratov, naj služijo sledeče vrstice, ki jih je prinesel ponedeljek »Napreč«, pod datumom 15. novembra štev. 263. Pod zaglavjem »Po svetuc, piše:

»Listi poročajo, da je v češkoslovaških delavskih telovadnih jednotah v letu 1919 istopilo 8000 članov iz rimske-katoliške cerkve ter je ostalo brez veroizpovedi.«

Jasno govorjeno! Češke delavske telovadne jednote so socialistična organizacija proti katoliškemu »Oriču«, kakor je socialdemokratska »Svoboda« pri nas. V teh jednotah zbirajo socialdemokrati mlade ljudi, ne da telovadijo, marveč da jih vzgajajo v brezverstvu. Številke govore! Lani je 8000 socialdemokratskih članov odpadlo od katoliške vere in so ostali brezverci.

Tako socialdemokrati delajo drugače v svojih društvih in govore drugače pred krščanskim ljudstvom.

To je hinavska igra, ki zasluži zaničevanje vseh poštenih ljudi. Krščansko ljudstvo bo 28. novembra tem nekrščanskim hinavskim politikom pokazalo vrata!

Tedenske novice.

Politične.

Zopet en dokaz.

V nedeljo 14. t. m. so imeli »samostojni kmetje« v Cerkljah pri Kranju javen shod na Hribarjevem vrtu. Poleg Kuralta, Tomažka in drugih samostojnežev je govoril tudi nadučitelj Lapajne, ki je član vodstva JDS. Ta mož se je sam pred več pričami izjavil: »Jaz sem bil liberalci in ostanem liberalci!« Na tem shodu se je

najbolj udrihalo po »farjhu«. Samostojni bodo pa vseeno kričali: »Mi se potegujemo za duhovnike, mi nimamo nobene zveze z liberalci!«

Laži o dr. Korošcu.

Naša stranka stoji tako trdno, njeni pristaši so tako odločni za izvrševanje njenega programa, da gredo s pogumom v volivni boj. Nasprotnike je postalo strah. Zato se zatekajo k praznim in neumnim izmišljotinam. Tako so si izmislili in spravili v javnost očitek, da je dr. Korošec z jajčo kupčijo zaslužil milijone in da si je kupil graščino v Slivnici pri Mariboru. Seveda dr. Korošec ni niti enega jajca prodal in ima važnejše in nujnejše posle, kakor so kupčije z jajci. Ker liberalci, zlasti mariborski »Tabor«, ne nehajo širiti laži, je dr. Korošec v Mariboru obljubil izročiti ves skupiček iz jajce kupčije tistemu, ki mu jo dokaže. Ravnotako je obljubil takoj podariti graščino vsakemu, ki mu dokaže, da jo ima. Na noge, verižniki in socialistični obrekovalci!

p »Domovino« dele. Kdo? Samostojneži. Samostojni kandidat Klinec je imel prejšnjo nedeljo shod v Hinjah in kakor se nam poroča, je prinesel s sabo cel zavoj liberalne »Domovine« in jo delil. Mi ugotavljamo samo to, da je »Domovina« glasilo liberalne kapitalistične stranke in zagrizeno protiverska. Samostojneži pa bodo še vedno trdili, da niso proti veri in da nimajo z liberalci ničesar opraviti.

p Stranka jajc je postala samostojna stranka. Ko so se peljali naši pristaši na shod v Podlipi pri Vrhniki, so jih na potu iz grmovja napadli obupani samostojneži — z jajci. Medtem, ko se je vršil shod ob veliki udeležbi in popolnoma dostojno, so pa samostojneži namazali voz naših govornikov z — drelom, (tvoj ljubi čitatelj ne zamerijo, da drugače ne moremo opisati te samostojne surovosti). Povsod z dežele se nam poroča, da so samostojneži skrajno potni in obupani, ker jim pristaši trumoma odpadajo. Nič čudnega: stranka pretepačev, ubojev in jajc ne more potegniti poštenih ljudi za sabo.

p Cvetje iz vrta samostojnih. Pa so se prerekali med seboj tako: Samostojnež trdi, da je treba izpolnjevati le deset božjih zapovedi, vse drugo je odveč. Kar ga preklinja naš pristaš, ki pravi: Začniva od začetka pri prvi božji zapovedi. Ali jo izpolnjuješ? Samostojnež: Verujem da je Bog. Pri drugi božji zapovedi najbrž že ne bo vse v redu. Samostojnež se muza. Kaj pa tretja božja zapoved, vpraša Tonček samostojneža. Ali posvečuješ praznike? Seveda posvečujem. V cerkev hodim. Kar mu pade Tonček v besedo: Saj si ravno prej trdil, da greš raje drva sekati ko v cerkev k maši. Samostojnež je bil tiho in dalje se nista mogla zmeniti.

p Dr. Žerjav — in župnik. V Domovini sem bral to-le: »Seveda dr. Žerjav ne je tako kakor kak župnik.« Naj na to objavim pismo, ki mi ga je nedavno pisal neki 74 let stari umirovljeni župnik, ki je 37 let služboval na težkih župnijah. Tako-le piše: »Z draginjsko doklado vred prejem sedaj mesečno 500 kron. To je vse! Že 24 mesecev ne pijem vina, ker ga nimam s čim plačati; sladkorja tudi nimam; s začimbo varčujem; trikrat na teden uzi-

vam juho; jem skromno dvakrat na dan; pušim redko kedaj; pogrešam luči v dolgih večerih. Če bi ne imel tega, kar mi dajo sosedje za tukajšna cerkvena opravila, kar pa morda kmalu ne bom mogel opravljati, moral bi beračiti vsaj 9 mesecev na leto. Kadar bo raztrgana stara obleka, moral se bom skriti pred ljudmi, ker si za predrago novo ne morem nič prihraniti pri svoji varčnosti. — To je sijajno življenje duhovnega penzionista v povojnem času — v Jugoslaviji. — In naši liberalni politični sleparji imajo predrznost farbat ljudi, kakšne plače imajo duhovniki, dočim v resnici ni sedaj noben delavec tako na slabem kakor so mnogi duhovniki, posebno penzionisti. Kajne hujšakači, ki hočete prikriti za koliko tisočakov vi državo oskubete!

p Demokrati na Trsteniku. Na Martinovo nedeljo pride na Trstenik veliko ljudi. To priliko so hoteli letos porabiti tržiški socialisti, če bi se morda ne dalo na Trsteniku narediti kaj kupčije. Pri Čačku je bil ples; in ples in shod gresta skupaj. Prišlo jih je cela truma, razni »rdeči« konzumarji, kandidat Antka iz Gojzda, vsi skupaj pod jerebostvom ravnatelja tržiške meščanske šole, ki se je nekaj pritoževal, da ne marajo ljudje za šole. Čuden mož! Liberalno in demokratično »sleparijo« širi po tržiški okolici, pa se pritožuje, da ljudstvo ne mara za šole. Dokler bo tak mož vladal tržiško meščansko šolo, pač ne more imeti okolica zaupanja do nje, in okoliške občine store najboljše, da ne dajo za to šolo nobenega vinarja. Tudi v duhovniške plače se je mož zakadil. No, ko se je ravno skozi Križe peljal, bi se bil lahko pri Urinovih oglašil, in tam bi bil izvedel, da je rajni Urinov »gospod«, bivši župnik, imel celo leto precej manj, kakor tržiški ravnatelj en sam mesec. — Sicer pa nam tržiški preroki niso Bog ve kaj povedali, kar niso mogli povedati. Na shod je prišlo nekaj odločnih deklet Marijine družbe, ki so shodu hitro konec naredile, da so modrijani odšli z dolgim nosom. Dekleta — bravo!

Domače novice.

d Umrli je 16. novembra v Črnem vrhu g. dr. Josip Kos, zdravnik.

d Zadrúžno šola v Ljubljani se zopet otvori z letošnjim zimskim semestrom. Vpisovanje se vrši dne 22. in 23. t. m. od 9. do 12. ure dopoldne v pisarni ravnateljstva državne dvorazredne trgovske šole v Ljubljani, Kongresni trg 2. V zadrúžno šolo se sprejemajo tisti, ki so dopolnili 16. leto in dovršili ljudsko šolo. Vstopnina znaša 20 K, šolnine ni nobene. Pouk se prične dne 24. t. m. ob 2. uri popoldne v poslopiju državne realne gimnazije na Poljanski cesti in bo trajal vsak delavnik od 2. do 7. ure zvečer. Dopoldne ne bo šole. Zaključek zadrúžne šole bo 15. maja 1921. K vpisovanju je treba prinesiti rojstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

d Zdravstveno stanje v Sloveniji. Po izkazu je umrlo pretečeni teden v Sloveniji za nalezljivimi boleznimi 24 ljudi. Med temi eden za trebušnim tifusom, 20 za grižo, eden za davico ter eden vsled koz. Tifus in griža sta najbolj razširjena.

d Alkohol ga je umoril. Dne 18. novembra so v Hotovljah pri Poljanah pri

Lužarjevih imeli »prejo«. Pili so žganje. Pogubna »preja« se je končala tako žalostno, da so sedemnajstletnega Jožeta Šubic, doma iz Gorenjega Brda, nezvestnega prinesli k njegovemu mojstru v Poljanah. V omotici je ostal še 24 ur in je izdihnil, ne da bi se kaj zavedel. Ljudje božji, pustite »preje« in nikar ne zastrupljajte naše mladine z alkoholom!

d Za brezplačno vzgojo sirot starih 10 do 12 in še več let se pri društvu »Dobrodelnost«, Ljubljana, Poljanski nasip št. 10, oglašajo mnogo prosilcev, tako da ni mogoče vsakemu posebej odgovoriti pismeno. Iz večine pisem pa je razvidno, da hočejo prosilci za tako odraslene sirote imeti le brezplačne hlapce in deklet do njih polnoletnosti, kar pa ne sme biti. Po sreči je pa še dovolj prosilcev, ki sprejemajo take odraslene sirote za stalno v svojo družino za svoje ali se pa vsaj pismeno obvežejo, da jim bodo, ko bodo odrasli, preskrbeli primerno doto, če bodo morali iti od hiše. Za male sirote, katerih je veliko, je pa dosti manj prosilcev.

lj Smrtna nesreča na glavnem kolodvoru. Smrtno ponesrečil je na glavnem kolodvoru 22 letni v Šmarjeti rojeni zavirač južne železnice Alojzij Perme. Perme je bil, dasi zavirač, ker se je skrčil promet, pridržen skladiščnim delavcem in je pometal med tračnicami. Ko je ob 9. uri odhajal ekspresni vlak, so se postavili delavci v vrsto. Megla je bila gosta in ekspresni vlak je puščal gosto paro. Perme je stopil naprej, da bi bil videl ljudi, ki so se vozili z ekspresnim vlakom. Vsed megle in pare je prezrl prihajajoči dolenski vlak, dasi je po predpisih strojevodja piskal na piščalko. Ko je Perme že stonil z eno nogo čez tračnico, je pripeljal dolenski vlak, ki je podri Permeta na tla in ga vrغل sredi tračnic, kjer so mrtvega pobrali tovariši in ga prenesli v mrtvišnico k Sv. Krištofu. Revez je imel popokoma razbito glavo. Pokopali ga bodo danes popoldne.

d Ubít od posekane bukke je bil v Oratovi gori nad Kostanjevico, vojni invalid Janez Penca po dom. Fišter iz Orehovca. Sel je sam v goro, posekal bukev, debela veja ga je zadela z močjo na glavo. Pozno v noč so ga sli iskat in ga našli mrtvega. Bil je mož poštenjak, sportovan od vseh sosedov, zvest pristaš SLS. Zapuščena žena in šest nepreskrbljenih otrok.

Donisi.

IZ SPITALICA.

Tudi pri nas ne smemo molčati sedaj ravno k volitvam, ker to je nekaj važnega za obstoj države in ljudstva, vsak mora vedeti, kam naj se obrne, da mu boče bolje na svetu. Donisi je takih, da ne vedo, kam bi se obrnili pri volitvah, ali k samostojnim ali k SLS. Kdor pridno prebira »Domoljuba«, ta že ve, kaj je resnica in kaj laž, tistim pa, kateri berejo »Kmetijski list«, naj si pa zapomnijo, da pravi štantarjev, da mu ni nič za ljudi, ampak le toliko, da ga pregovori k svoji stranki, potem se mu pa seveda lahko smeje, češ, enega za zopet imam. Može, ki ste dobro izkušeni, boste bolj vedeli, katera stranka je prava, smota bi bila, če verjamete takemu, kot je štantarjev. Vsak ve, da je on še prav malo kruha zaslužil v potu svojega obraza. Torej nikar takemu na limanice, zapomnite si pa raje to, če je bila Slovenska ljudska stranka

dobra za nas pred vojske, zakaj bi ne bila sedaj, ker ona res dela za ljudstvo, ne pa za kapitaliste in verižnike. Torej vsi z veseljem v skrinjico SLS.

IZ RIBNIŠKE FARE.

Da ne boš mislil, dragi bralec, da Ribničanje spimo spanje pravičnega, zato ti podajmo kratek dopis. Kakor drugod, tako tudi pri nas liberalci nastavlajo svoje limanice. Ker nimajo velikega plena, se hudo jeze in kriče na vse grlo. Vtihtapili so v našo dolino tudi takozvano lažnivo brezversko knjižico, in kar v tej knjižici beremo, vidimo, da so velike laži liberalcev, samostojnežev in liberalnih železničarjev. Dragi liberalčki, takih laži smo mi do grla siti. Mi vam ne verujemo nič več, ker vi niste ne za Cerkev, ne za kmeta, pač pa ste samo za svoje žepe in svoj trebuh. Zatorej bomo z veseljem srcem izpustili kroglico v skrinjo Slovenske Ljudske Stranke.

POLHOV GRADEC.

V nedeljo po prvi sv. maši so imeli samostojni shod v gostilni samostojnega župana in tudi cerkvenega ključarja (!) Ant. Grašiča. Kakšno blamažo so doživeli samostojni ta deni! V resnici smo mislili, da bo Pratkarjeva gostilna premajhna in da ne bodo mogli vsi ljudje na shod. Saj bi to ne bilo nič čudnega, ko so vabili po štirih občinah, nabijali zelene plakate, kričali pred cerkvijo, lovili in prosili ljudi po cestah in gostilnah, naj vendar pridejo na shod. Pa vse to ni nič pomagalo. Zbotali so skupaj iz štirih občin nič več kakor 15 svojih, nekaj pa je bilo na shodu tudi naših iz radovednosti. Nastopil je kot govornik neki Marinko z Dobrove. Sam je pripoznal polomijo samostojnih, ko je rekel: »Zal da jih ni več prišlo na shod.« Dobri dve uri je mlatil prazno slamo, obljuboval vse mogoče, kaj bodo naredili samostojni, ko bodo prišli v Beograd. Hitro nam bodo preskrbeli železnico po dolini, po hribih pa lepe ceste. Njegovi pristaši so kimali in pritrdjevali, najbolj pa je bil navdušen samostojni prerok iz Setnika, kateri na shodih razlaga sv. pismo, seveda popolnoma po svoje. Iz tega polomljenega shoda naši samostojni voditelji prav lahko spoznajo, kako se motijo, ako vpijejo, da je večina za njimi. Vsak dan se manjša njih številica, naše pa je vedno večje. Kadar napravimo mi kak sestanek ob delavnikih zvečer za posamezne vasi, tedaj jih pride brez posebne agitacije gotovo trikrat toliko, kakor je bilo samostojnih iz štirih občin v nedeljo na shodu. — Pomislite, kako je bilo pred enim letom! Takrat so bili samostojni na vrhuncu in v največji slavi. Pejajali so se v Ljubljano na marširado na vozovih, v narodnih nošah, s Kalanovo bando na čelu. Vsako nedeljo so prirejali po privatnih hišah veselice skozi cele noči s popivanjem in plesom. Kako hitro je zatemnela njih slava. Pаметni so kmalu spoznali, kakšni so voditelji samostojnežev, kam jih hočejo zapeljati, zato so v pravem času odstopili. Ako ho pri nas tako šlo naprej, bodo v kratkem ostali v samostojni stranki samo trojica voditeljev. Na svidenje 28. novembra na volišču!

SV. ANA POD LJUBELJEM.

Zadnje nedeljo so prišli k nam rdeči bratci iz Tržica. V gostilni Zvirčevi so nam razlagali evangelij seveda svoj in po svoje, ker cerkvenega ne poznajo, saj ne hodijo v cerkev. Eden navzočih učiteljev je zabavljaj čez duhovne, ker drugega ti ljudje ne znajo. Oglašil se je posestnik Ahačič Alojzij in jih zavrnil. Povedali niso ničesar, kaj je socialistična stranka dobrega napravila za nas. Velika neumnost bi bila, ako bi kdo izmed nas oddal le en glas tej rdeči, brezverski stranki. Kroglice bomo vrgli v skrinjico Slovenske ljudske stranke, ki je edina res katoliška stranka, ki bo zagovarjala naše pravice.

KOMENDA.

Naši samostojni prav pridno delajo za blagor ljudstva s tem, da samostojno razširjajo sirovo liberalno »Domovino« in to prav posebno glavni samostojni — pa vendar nočejo biti liberalci. Samostojni milijonar vinski trgovec Vode pripoveduje z njemu lastno »ne-

doležnosti«, da jo dobi kar 20 izvodov in jo milostno deli — a vendar ni liberalcev. V samostojni gostilni pri »resnicoljubu« Vodetu so pred 14 dnevi liberalni učitelji odstavljali papeža in katoliško cerkev, — a Vodetova gostilna vendar ni liberalna. Zadnji petek so samostojni samostojno napadli člana našega Orla s koli, kakor so se že navadili od liberalcev — a vendar niso liberalci. Naši samostojni se tudi v cerkvi skrajno nespodobno — samostojno obnašajo; saj ni čudno, tako jih pač vzgaja lebarina »Domovina« — a vendar niso liberalci. Po lastni izjavi nedolžnega, resnicoljubnega vinskega trgovca očeta Vodeta bodo šli po volitvah samostojni z liberalci skupaj — potem pa bodo liberalci.

SHOD S. L. S. NA IGU

se je izvršil dne 21. novembra ob navzočnosti 250 poslušalcev, med katerimi ni manjkalo samostojnih, nad vse pričakovanje lepo. Govornik S. L. S. je jasno očrtal neznanost gospodarski položaj slovenskega kmeta, v katerega ga je pahnili belgijski centralizem, podpiran od JDS in SKS, pokazal je potom izobraževalnega dela in potom denarnih in blagovnih zadržkov ter potom samouprave pot za bodoči napredek in prosep kmetijskega stanu. Orisal je ves politični razvoj od prevrata sem, ožigal delo kapitalističnih strank, pokazal poglobno znanje politiko mlade države, ki malo diši po jugoslovanstvu, in pozval navzoče v edinstveno organizacijo, potom katere bo delavno ljudstvo prej ali slej prišlo do svojih pravic. Pokazal je veliko delo, ki ga je izvršila S. L. S. za ljudstvo in pozval zborovalce, naj ji ostanejo zvesti do konca. Veliko smeha in zabave je nudil nasprotnik, ki se je oglašil k besedi, pa ni mogel ničesar spraviti iz sebe. Njegove očitke je govornik S. L. S. pobil točko za točko ob velikanskem navdušenju in aplavzu zborovalcev, ki so manifestirali za S. L. S. za stranko dela. Ko so padali zadnji krepki udarci po nasprotnikih, so le-ti hoteli shod motiti. Toda govornik S. L. S. je nastopil po zborovalnem zakonu, imenoval reditelje in mladim je pošla sapa. — Zastava S. L. S. na igu se dvigal! Izanci izpregledujejo. Ne bo dolgo, ko tudi tam postane popolu dan. — Bog živi zmagi!

BUTAJNOVA NAD HORJULOM.

Preteklo nedeljo so shišali samostojni kmetje shod v Butajnovo nad Horjulom. Strahno so udrihali po graščakih, ki so trpinčili naše ljudi, a čudno, čudno, ravno samostojni kandidirajo graščaka. Govornik je precej besedič o vojski in vojakih, a dobil je dober odgovor, da sta se edino »Domoljub« in »Slovenec« upala upreti proti nim, ki pošiljajo naše fantje v Macedonijo. Samostojne pač ne briga mnogo, kako je z vojakii, saj ti nimajo voljne pravice. Samostojni govornik se je bal, da bi se kdo drugi kaj povedal in da bi ljudje razsodili, kje je resnica, zato je pouvajal eno in isto stvar, ki pa je zborovalce, kakor so se sami izjavili, toliko zanimala kot lanski sneg. Ko je napadel dr. Korošica in izustil, da je bil on za razmerje 1 dinar = 10 kron, tedaj mu je zahčljal naš somisljenik: »Vi lažetel! in ugotovil pred zborovalci, da je to nesramna laž. — Puhlega besedičenja so se močje in fantje naveličali in so odšli ven. Pomenili smo se o volitvah, o sedanjem položaju ter obsodili samostojne lažnivece, ki ljudi begajo in zmerjajo s kimovci, samih sebe pa ne spoznajo, da so kimali tedaj, ko je S. L. S. izposlovala graditev ceste iz Vrzdencev in Cirkne. Koliko zaupanja imajo samostojni, se bo pokazalo v nedeljo, ko bodo Butajnovci glasovali kot en moč za Slovensko Ljudsko Stranko, ki je edina prava zastopnica kmeta in ki se lahko opira na svoje dosedanje delo.

MEKINJE.

Dne 14. t. m. je prišel med svoje rojake g. poslanec A. Sušnik. Imel je v društvenem domu poldrugo uro trajajoč govor, v katerem je jasno pokazal, kam bi prišli, če bi pri nas zmagali samostojni in komunisti. Ker si zaenkrat naš kmet in pameten delavec ne želita takih žalostnih razmer kakor so n. pr. na Ruskem, na Češkem ali kakor so bile pred kratkim na Ogrskem, zato tudi ne bosta volila s strankami, ki bi rade tudi pri nas vpeljale ta-

ke razmere. Splošna sodba ob koncu govora je bila: dolg je bil govor, pa še prekratek. — Miklavžev večer bo letos prvokrat v našem domu za člane društva in njih otroke.

IZ DOBREPOLJ.

Pri nas je bilo samostojne koroze toliko, da je nismo mogli snesti, zato se je pa izpridila. Pred nekaj dnevi pa smo vendar spravili to gnilobo naprej v Lašče, najbrž imajo tam boljše želodce. Pa vam jo je naložil Milos Kavčič v Predstrugah in hajdi z njo v Lašče po tri krone. Pucelj je prebrisan tako, da bo še iz plesnive koroze napravil dobro korozo. Ej, samostojneži, tudi koroza več ne vleče.

IZ DOBREPOLJ.

Samostojnež je prodajal svojo učenost tako-le: Samostojna stranka je samo za kmeta in potežovalca se bo samo za kmetске koristi. Za biveše mešetarje in trgovce se ne bomo brigali, mi smo za kmeta. Korenčkov Jože slisi ta pogovor in zavpije na vse grlo: Kje pa so kajžarji? Nas samostojna ne pozna, zato pa tudi mi ne bomo volili samostojne stranke, ampak Slovensko ljudsko stranko, ki ima srce tudi za nas kajžarje. To se je zgodilo v slavnem znanem Kozjem repu, ki na koncu dolge vasi, ki je na koncu dvenatredgocumlihy vasi, ki jo hoče komandirati Matičkov Jože.

SODRAŽICA.

V nedeljo je imel kandidat škulj v Sodražici prav srečen dan. Pričakovala ga je dvorana polna volivcev blizu 400 po številu, ko se je na potu iz volivnega shoda pri Sv. Gregorju ustavil v Sodražici. Na shodu je najprej govoril gospod Pogorelec iz Strug, ki je v daljšem govoru naslikal stranke od JDS, do komunistične ter nazadnje prišel do zaključka, da je edino v SLS, kateri volivci z mirno vestjo oddajo svoje glasove. Zborovalci so mu navdušeno pritrdili. Za njim nastopi kandidat župnik škulj, burno pozdravljen, ki v izboru nad poldrugo uro trajajočem govoru razvija svoj program. Ob sklepu ob burnem pritrdjevanju volivci obljubijo oddati svoje glasove kandidatu listi SLS. Ko predsednik shoda nekoliko pokriča program JDS, ki obstoji le v nesramnem pisanju Žerjavove »Domovine«, ki bo pa liberalcem prinesel 28. novembra neusmiljen polom, se zborovalci polni navdušenja za svojega kandidata in SLS, razidejo. — Sodraška učitelj Faganeli in Kovač se pa vendar bočeta na vsak način prikupiti Pribičeviču, ali vsaj nadzorniku Ganglu. Ko zaslišita glas, da bo imela SLS voliven shod, skleneta tudi sama igrati tak shod. Ker v Sodražici liberalni voditelji ne ugrade njihovim željam ter jima ne dajo primernege lokala, preselivata svoje bojišče v sosednjo vas Žimarice. Iz Sodražice vzameta seboj telesno stražo, ki naj ji načeluje Bernadov Janez. Z njo mora tudi Ivančev Adolf, čeravno poje, da je lantič star šele osemnajst let. Shodu predseduje gospod Karol Pirc. Navzočih je 14 najbolj »zagriženih« sodraških tržanov in 15 žimarčanov, katerih pa vsaj polovica pripada SLS. Med temi sedi za mizo tudi predsednik podružnice Kmetске zveze France Pirc. Besedo povzame učitelj Faganeli, ki na vse pretege hvali centralizem, že ve, zakaj. Pobija ga z avtonomijo nebedigatreba Franc Pirc. Enako potolče drugega učitelja Kovača, ki ve povedati, da imajo duhovni 24 ur prostega časa na dan in da je on dober kristjan, čeprav ne hodi k maši in spovedi. Ko JDSarji uvidijo, da je vsak njihov govornik premagan, namignejo predsedniku, da shod zaključijo, kar jim kot dober pristaš prav rad ugodi. Liberalni fantje udarijo na svoje instrumente in zanojo svoj znani hura, hura. Ker eden navzočih žimarčanov misli, da je vojska, pograbi stol, ga trešči ob tla, da se polomi, nakar sodraška garda pobere svoja šila in kopta ter jo odkuri proti Sodražici. Tako je klaverno končal slavni shod učiteljev Faganeli in Kovača pod pokroviteljstvom Bernadovega Janeza, Žerjav pa z njimi v žimaricah ni pridobil ne enega glasu. Kateri so nježovi, bi bili tudi brez shoda. Vsi dobromisleči močje iz gornjega konca naše občine so se pa udeležili zgornj popisanega shoda SLS. Čast jim!

SKOFJA LOKA.

V nedeljo se je vrtil v društvenem domu sijaini shod SLS. Tako lepo uspešnih političnih shodov še ne pomnimo v Skofji Loki. Može, katerih je bilo na shodu nad 400, so videli, kje je resno delo. Z zasmehom so govorili o žerjavovih mladitih, komunističnih prekucnih in samostojnih gostilničarjih, ki lovijo ponoči ali pa podnevi na mestnem trgu svoje kaine. Primerjali so naš shod z nasprotnimi polemami in odšli z zborovanja s trdnim prepričanjem, da je njihovo mesto samo v SLS., ki je res stranka dela. Na shodu sta viharno pozdravljena govorila g. dr. T. Klinar in poslanec Brodar. Ljudje so odnesli od shoda najlepši vtis in neomajno zaupanje SLS. In tako je prav!

IZ LOMA.

Za volitve smo dobro pripravljeni. Volivši odbor, ki sestoji iz 17 članov in članic, skrbi, da se bodo vsi volivci udeležili volitev n da bodo vsi prav volili, t. j. SLS. V četrtek, 25. novembra, ko praznujemo ravno god naše farne patronice sv. Katarine, imamo volivni shod SLS. Govoril g. Kapš, kaplan iz Križev pri Trzinu. Kakor so se Lomljani dosedaj pri vsakih volitvah odlikovali in vsi brez izjeme prav velili, tako bodo tudi sedaj šli vsi volivci naše občine voliti in vsi bodo vredni krogljice v 3. skrinjico za kandidatno listo SLS.

Gospodarstvo.

Gospodarski in tržni pregled.

g Puškarska obrt v Kranju. Ker smo izgubili Borovlje, kjer je cvetela puškarska obrt, ni bilo tam obstanka našim slovenskim puškarjem. Morali so se izseliti in si poiskati nov kraj, kjer bi se naselili. Kot najbolj prikladen kraj so si izbrali Kranj, ki naj bi postal središče puškarske obrti ne le na Slovenskem, ampak za celo državo in pa ostali Balkan. Boroveljska puškarska obrt, ki je izvažala lovske puške večinoma na jug, je vsled ustanovitve puškarske obrti v kranju obsojena na smrt. V Kranj je dospelo znatno število slovenskih puškarjev, kjer si urejajo svoje delavnice v bivši Mayerjevi pivovarni, ki je za nje precej prikladna. V Kranj se preselili iz Borovelj tudi največja puškarska tvrdka Peter Vernig. Nadalje so puškari ustanovili še svojo puškarsko zadrugo, ki jim bo v veliko korist in podporo. Pripomniti pa moramo, da jim gre mestna občina v Kranju zelo na roko. Razen tega so prišli v Kranj tudi strokovni učitelji puškarske šole v Borovljah, ki so puškarjem v vsakem oziru na razpolago in jim povsodi pomagajo. Ko si puškari uredijo svoj novi dom, bo treba misliti na ustanovitev strokovne šole za puškarstvo, kjer bodo puškari in domačini, ki se žele izučiti v tej stroki, dobili strokovno izobrazbo. Po dolejši veljavnih zakonih mora dati prostore vsaki strokovni šoli tista občina, kjer se nahaja šola. Upamo, da bo to kranjska občina čim preje storila in dala na razpolago primerne prostore. Denar za puškarsko šolo, t. j. za plačanje učiteljstva in druge izdatke je na razpolago, kar bo brez dvoma tudi v bodoče. Cela zadeva je v znatni meri odvisna od mestne občine v Kranju in pa od okoljskih občin. Najno potrebno je, da to zadevo merodajni krogi temeljito vzamejo v roke in jo čim preje rešijo. Gotovo pa je, da bo puškarstvo našemu ljudstvu lep zaslužek. Zato želimo temu podjetju najlepši uspeh in božji blagoslov. O puškarstvu pa v Domoljubu še spregovorimo, ker se zavedamo o njega važnosti.

g Izseljevanje naših ljudi v Ameriko. Po poročilu našega generalnega konzula v Čikagu je prišlo v Ameriko iz našega kraljestva v času od 1. julija 1919 pa do 30. junija 1920 1888 oseb, o domovino se jih pa je vrnilo 28.474 oseb. Zadnje mesece se je zopet veliko naših ljudi izselilo v Ameriko, ker so nezadovoljni s tukajšnjem razvojem razmer.

g Nove cene v Zagrebu so sledeče: za 1 l mleka 6 K, za 1 kg čebule 5 K, za 1 kg zelja 3 K, za 1 l. koruze 4 K, za 1 l ječmena 4 K, za 1 kg izbranih jabolk 8 K, za 1 kg mešanih jabolk 6 K, za 1 jajce 4 K.

g Pozor! Star denar 1, 2 in 10 kronske bankovce zamenjajo v doglednem času. Ljudje naj pazijo, da imajo ta denar pravilno žigosan, ker se jim sicer ta denar ne bo zamenjal. Prejemajte le žigosane 1 in 2 kronske denar, ker je vsak drugi neveljaven.

g Padec cen železu v Ameriki. Iz Amerike poročajo, da so tovarne surovega železa vsled znižanja cen ustavili 32 visokih (topilnih) peči, da na ta način preprečijo še nadaljnje padanja cen.

g Cene na Dunaju za 1 kg: svinjske masti 220—224 K, sveže slanine 170—220 K, svinjskega mesa 170—190 K, svežega govejega mesa 130—150 K, telečjega mesa 130—160 K.

g Na našem novem kovnem drobižu je samo dinarska vrednost. Koncem tega meseca so pričeli voziti v Belgrad naš novi drobiž, ki pride v kratkem v promet. Drobiža je naročenega za 30 milijonov dinarjev in sicer: za 12 milijonov po 25 par, za 10 milijonov po 10 par in za 8 milijonov po 5 par. Napis na denarju je v cirilici in latinici. Na tem denarju ni nič več vrednosti v kronah, ampak samo v dinarjih. Za mnenje ljudstva niso vprašali.

g Dobava gorivnega špirta. Urad za pospeševanje obrti ima nekaj denaturiranega (gorivnega) špirta. Interesenti-obrtniki naj priglase svoje potrebščine najkasneje do 25. t. m. na Urad za pospeševanje obrti, Dunajska cesta št. 22.

g Dobava mizarskega kleja. Urad za pospeševanje obrti bo preskrbel večjo množino mizarskega kleja. Interesenti-obrtniki naj priglase svoje potrebščine najkasneje do 25. t. m. na Urad za pospeševanje obrti, Dunajska cesta št. 22.

g Nova iznajdba! V Uradu za pospeševanje obrti kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani je razstavljen razmnoževalni stroj, sistem E. F. Turk, ki res hitro in zelo lepo razmnožuje vsakovrstne spise in tudi risbe. Podjetniki, osobito mizarskih in strojnih delavnic, ki bi hoteli izdelovati in razpečavati ta stroj, se uljudno vabijo, da se čimprej zgledajo v Uradu za pospeševanje obrti na Dunajski cesti št. 22, kjer prejmejo potrebne informacije.

g Motorni plug. Te dni so v Ljubljani preizkušali za topničarsko vojašnico ob Dunajski cesti motorni plug ameriškega sistema, ki zelo hitro orje. Z njim potujejo ameriški agenti, ki ustanavljajo po vseh glavnih mestih svoje agenture. Amerikanci so prišli iz Italije; motor je bil razstavljen na razstavi v Trstu. Zdaj bodo potovali v Zagreb, Belgrad in po celi Jugoslaviji do Soluna, odkoder bodo odpotovali v Egipt, kjer bo razstava poljedelskih strojev. V Rumuniji, kjer so tudi bili, so pro-

dali mnogo teh strojev. Stroj orje zelo hitro, tako da lahko preorje na ugodnih tleh 2500 kvadratnih metrov na uro. Globočino brazde je mogoče regulirati, da orje od 15 do 35 cm globoko. Stroj je tako napravljen, da se lahko plug izpreže in se uporabi tudi za gonilno silo; z njim se lahko tudi mlati, seša vodo, vlečeje tovorni vozovi na cesti itd. Ravno ta pripravnost mu bo morda odprla pot na svetovni trg. Stane okrog 300 angleških funtov.

g Davek na premoženje so vpeljali na češkoslovaškem. Davek od čistega premoženja v vrednosti 200.000 K znaša 3 odstotke, od nadaljnjih 800 tisoč 5 odstotkov, od nadaljnjih 3 milijonov 9 odstotkov, od nadaljnjih 8 milijonov 13 odstotkov, od nadaljnjih 15 milijonov 17 odstotkov, od nadaljnjih 19 odstotkov, od zneska nad 50 milijonov 20 odstotkov.

g Boljševiki ponarejajo tuj denar. Iz Varšave poročajo, da se po priznanju ujetih boljševiških komisarjev scv, da vlada že dolgo časa bavi s ponarejanjem tujega denarja. Veliko množino francoskih, angleških, ameriških, posebno pa italijanskih bankovcev izdelujejo v Petrogradu pod vodstvom graverjev-strokovnjakov ter jih takoj odpošiljajo v inozemstvo. V zadnjem času so pripeljali iz Nemčije v Rusijo stroj za izdelavo ameriških bankovcev. Boljševiki uporabljajo ta ponarejen denar za svojo propagando v drugih državah. Tako se goljufa ljudstvo in kupujejo s ponarejenim denarjem prodane duše.

g Na Ruskem niso imeli denarja, ampak so pričeli izdajati neke vrste denarne liste, ki so vredni samo dva meseca. Denar so odpravili boljševiki. Kam bo šlo sedaj ljudstvo s papirnati denarjem, ki ga imajo kar na kupe in ki nima sploh nobene vrednosti. In to naj bo gospodarstvo?

g Koliko je vreden denar drugih držav? Ameriški dolar 130—137 K 50 vin.; avstrijska krona 27—29 vin.; bolgarski lev 1 K 48 vin.; carski rubelj 66—73 vin.; francoski frank 8 K 10 vin.; nemška marka 1 K 84 vin. do 1 K 86 vin.; italijanska lira 4 K 85 vin. do 4 K 90 vin.

g Ameriški sladkor. Ameriški trgovski listi poročajo, da prodajajo sedaj sladkor v Ameriki po 10½ ameriških centimov. Z ozirom na sedanjo vrednost dolarja bi to znašalo 14 K 50 vin. do 15 natli kron.

g Zetev riža na Japonskem je letošnje leto izvrstna.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, in jih obrestuje po 3% brez kaknega odbitka.

Radne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Listek

Junakinja iz Štajra.

Povest. Prevaja ***
(Dalje.)

»To je že res, gospod,« je rekel Stifteger. »Toda jaz bi si ne bil nikdar o vas mislil, gospod Henrik, da morete pri zdravi pameti in s hladno krvjo zabosti ubogo deklico, naj bi vas bila še tako žalila. Kaj neki je moralo biti to? Gospod, to je hudo! Grdo je, če močnejši rani šibkejšega, ali celo ubije! Tega ne stori plemenit človek in nobena hrabrost ne opere tega madeža.«

Henrik je mrmral s povešeno glavo:

»To vem. Ni mi treba praviti.«

Nato je rekel Stifteger: »Potem moram izvršiti povelje, gospod.« Henrik se je zdrnil, vzjel je meč, ki je ležal na omari, in ga je dal Stiftegerju. Ta je vzjel meč in nožnico bodala, očesa obeh so se umikala drugo drugemu. Spodaj na cesti je rastele hrust in truse. Vseled šepetanje, da je v bolnišnici morilec, je na stotine ljudi prihitelo semkaj. Vse se je gnetlo k vratom bolnišnice in le s težavo so strelci zažrevali množice.

Narednik je rekel: »Stopite naprej, gospod Henrik! Stotnik, sedaj ujetnik svojega služabnika, je stopil naprej, služabnik mu je sledil.

Ko sta prišla doli na dvorišče in so ga videli njegovi strelci, da je brez meča in da Stifteger nosi njegovo orožje, jim je bilo takoj vse jasno; od ust do ust je šlo: »Jezus Marija, Henrik jo je umoril.« Stotnik je stal ponosno in je molčal, Stifteger pa je zaklical strelcem:

»Ljudje božji, ne da se nič pomagati, kar je, pa je, strašno je, moramo odvesti našega stotnika, on je umoril dekle, sam je priznal, moramo ga peljati pred sodni zbor, vzemite ga v sredo!« Zvesti strelci bi bili rajši slišali povelje, naj se mož za možem postavijo zoper Turke in naj se puste razsekati. Toda ni pomoči, če je Bog ubogega Henrika tako zapustil, morajo storiti, kar je prav. Grizli so se v divje brke in so se neznansko žalostno držali, ko so vzeli v sredo ujetnika. Sedaj so pristorkljali tudi rablji z verigami, da bi ga vklepali, toda Stifteger se je široko razkoračil in je z roko braneč žugajoče vzkliznil:

»Stran! Kako si drznete kaj takega storiti? Nihče se ga ne sme dotakniti, dokler ne pojde svoje zadnje poti... tako gospod Henrik... sedaj pa naprej... strelci, odprite vrata!«

Zapah se je odmaknil, in liki vihar je buknilo v dvorišče noter divje vpitje množice, ki je obdajala hišo: »Kje imate morilca, ven z njim, kje je lopov?«

Od vseh strani so se gnetle nove množice proti bolnišnici; zdelo se je, da je vsa okolica postala živa in je jela mrgeti. Najpreje sta prišla ven dva strelca in sta s puškami delala gaz... za njima druga dva in sedaj prihaja morilec. Ljudje iztegujejo vratove, da vidijo lopova, ki je za prazen nič ubogemu dekletu zabodel srce. Divje kriče... pa na mah obmolknejo. Z vprtimi očmi, s široko odprtimi ustnami gleda in strmi... ves Štajer. O sveta nebesa! Tu peljejo strelci iz bolnišnice mladega stotnika, ki ga pozna vsak otrok v Štajru... O Bog! Kako poveša glavo in lica mu gore sramu. Ljudje strme in strme in kar ne morejo verjeti. »Za božjo voljo,« se čuje tuintam, »Henrik Hendel! Ta da jo je umoril? Saj to ni mogote!« nato je zopet vse tiho.

Kakor iz podzemskih brezdnov, nanovo prihaja votlo, prestrašeno govorjenje:

»Za božjo voljo. Jezus, taka sramota! Da vam gre tako infeniten gospod in zabode ubogo dekle!« Vmes se čujejo visoki, tarnajoči, sočutni ženski klici: »To je strašno, saj to ni verjeti, bil je vrl dečko, nesel je deklico s sramotnega odra in je vsikdar pomagal revežem... Ves Štajer je ljubil krasnega, hrabrega fanta. In sedaj je postal — morilec uboge deklice! Grozno!« — Kakor začarana so se

jela srca obračati od njega, obrazi vseh se kremžijo in drevenijo. Kaj lep, hraber fant, Štefano je umoril, to ni več hraber fant, razbojnik je, lopov, na vislice z njim!

Peljejo ga proti mostu, kjer se že jamejo oglašati psovači. Neki krojač je rezko kričal: »Seveda, pravijo, mi navadni ljudje nismo za nič, samo gospoda kaj velja! Sedaj pa vidimo, pogledajte ga, lopoval! Ze vem, kako je bilo! Hotel ji je vzeti venec, pa ni hotela, pa takoj sem z nožem! V Lincu se je vedno vrtel na plesišču, bil je lahkomiselnež, smejal se je, ko je nesrečnega Zelerja peljal na vislice, se li ne spominjate več?«

»Saj ni res, nikdar ni bil lahkomiselni!« je Stifteger udaril s puško ob tla in je divje okoli gledal. Nekaj mož mu je pritrjevalo: »Prav imaš, Stifteger! To ni res! Vrl dečko je bil in ni letal za vlačugami. Sam Bog ve, zakaj je to storil; to ga bo stalo življenje. Oko za oko, zob za zob, kri za kri!«

Kakor božji grom z neba so donele te besede: Kri za kri, zob za zob. Stiftegerju je začel mrzli pot liti po hrbtu. Na skrivaj se je ozrl na svojega mladega gospoda, ki je zopet ponosno, pokonci in molče stopal ob njegovi strani; niti zganil ni z bledimi ustnicami in ni trenil z namršenimi obrvmi.

Ko so stopali korak za korakom skozi goste množice, je iz Štajerdorfa prišel za njimi star mož, ki je štorljajal kakor pijan in je vpil: »Kaj? Kako? Saj ni res! To je laž! Kje je, moram ga videti!«

»Gospod Bertold je,« se jih je oglasilo sto, »saj tudi mi nismo verjeli, tam-le gre z rablji. Vse je priznal.«

Stari Bertold je, potem ko je zvedel o strašnem umoru, najpreje hitel v Vizerfeld, sedaj se opoteka za žalostnim izprevodom in neprestano mu lijejo po gubastih starih licih solze za mrtvo deklico. Prilil se je do strelcev, o Jezus, o sveti križ božji, on je, ponosno gre pokonci, toda mrtvaško blede in brez orožja! Torej je le res, kar so mu povedali... O Bog v svetih nebesih! Kako je mogel kaj takega storiti!

»Henrik, Henrik,« je sopihal stavec; res, to je njegov ljubljeneč, njegov ljubi, lepi Henrik, okoli njega pa so rablji, ki nosijo verige za njim.

»Moj otrok, moj otrok, kaj si storil? Je-li to mogoče, si jo li res umoril? Strelci, strelci, počkajte! Henrik, jaz sem, stari Bertold.

Henrik ga je debelo pogledal. »Ah, ti si? Pojdi proč od mene!« Več ni rekel. Nič noče vedeti o stricu.

Stavec je omahnil, kakor bi ga bila zadela kap. Toda ni odnehal, s tresočimi se rokami je zagrabil svojega ljubljence za roke in ga je rotil:

»Moj otrok, zakaj, zakaj si se izpozabil? Zakaj si storil nekaj tako strašnega? — Videl sem dekletce,« je stokal, solze so mu lile po obrzu, »kakor angel leži na postelji — Bog v nebesih, fant, kaj te je prijel?«

Henrik je stisnil pesti in je zaškrilpal z zobmi. Angel, da, angel, kdo bi verjel? Bog ti sam veš, da je bila... in da me je ob vse pripravljal — ki sedaj kakor angel leži na postelji — mrtva — gorje — mrtva.

»Ti molčiš, fant?« je ponovno prosil stavec, vse naokoli je bilo tiho in je napeto poslušalo: »Moj otrok, ti molčiš, nočeš me več poznati, niti z menoj govoriti, izza otroških let te poznam, tvojo mater sem poznal, Henrike! prosi me, da ti gladi roke in ti zženil svojih, čisto zmešanih oči od njegovih blelih, mladih ust, ki so bile napol zaprte. «Poglej sem in govori vendar, moj otrok, kaj te je tako daleč privedlo, povedal bom tvojemu očetu in vsem ljudem. O ljudje božji!« je tarnajoč povzdignil svoj stari glas, »rotim vas, ne zavrzite ga, od zibelke sem ga poznal, bil je vsikdar dober fant, nekaj groznega se je moralo zgoditi, da se je tako izpozabil.«

Tedaj se je Henrik s silo izvil njegovemu objemu in je mrzlično-bitro hodeč po sapo govoril, ljudje se prestrašeno poslušali, katoličani so se prekrizovali, ko je rekel:

»Hočeš vedeti, kaj me je do tega privedlo? Čuj, iz jeze in sovraštva sem jo umoril, sedaj pa veš, odlej me pa pusti pri miru in me ne izprašuj več; kaj ti je mari moja mati?« Ustne so se mu začele krčevito tresti, »dobro

je, da ni doživela dneva, ko sem z lastno roko zabodel žensko.«

»Iz sovraštva — iz sovraštva — je ves iz sebe ječjal Bertold, »to je grozno! Ti je-li žal, otrok moj, — se li kesas? Tako revico — tako ljubo, pobožno deklico!«

Seveda, pobožno deklico. V stolpu z menihom! Henrik se je srdito ugriznil v blede ustnice. »Peljite me naprej!« je zapovedal strelcem. Ne, ne, ne! Nobene besede, nobene besede. Nihče mu ne ugrabi iz srca.

Naokoli je zašumelo in zabrnelo: »Čisto izpriden je! Ves je zakrknjen! Ubogi stari gospod!«

Bertold se je naslonil na ograjo mosta, s srepimi očmi je bulil za morilecem... Kakor bi se mu zmešalo, je naglas govoril sam pri sebi: »Iz sovraštva!... Pa tako ubogo, slabotno stvarco! Nebeški Bog, je-li to Henrik! Je-li to mogoče? Bog se ga usmili! Tu je hudič, sam hudič te je obsedel in ti je navdal to misel, da si postal morilec in si tako danes sebe, svojega očeta in ves Štajer pahnil v prepad. O Bog, naj ne doživim ure, da bi te moral gledati — trpeti kazni, ki si jo po pravici zaslužil. Star sem, o Bog, pusti me preje umreti.«

Ko so se strelci z ujetnikom pririnjali skozi množice do štajerskih vrat, je ravno izpod temnega oboka stopil v sveži jutranji zrak mizarški pomočnik, ki je nesel na rami lilijevo belo krsto, na kateri je bil naslikan črn križ; vsem, ki so ga videli, je bilo takoj jasno, komu je namenjena krsta. Vseh oči so ježno in bodeče streljale nanj. Z vso silo se je držal po konci in je vkup tiščal ustni, ni hotel na zunaj pokazati, kakšna strašna bol divja v njegovi duši. Da, notri v prsih ga je grizla strašna bol, da ni niti vedel, kje stopa, niti, kdo ga vodi. V to krsto — bodo položili — malo Stefko — in potem — jo bodo spustili v jamo — in, o, kolikokrat je ponoči v sanjah zanj kupoval posteljo — rožni, sandalov les, bisernica, vse, vse mu je bilo premalo, da bi smelo objemati njeno čudovito, sladkonežno telo, toda postala je vlačuga, pa jo je zabodel, in šest desk je sedaj njena postelja.

Tu notri se bo smehljajal njen krvavi obrazek, kakor bi v smrti...

Vrste strelcev, z ujetnikom v sredi, so se jele stiskati. Prišli so v notranje mesto, kjer še nihče ni vedel, kdo je morilec. Štajerski sodnik je sedel v velikem zboru in tudi ni vedel.

Ko sta v prvi ozki ulici to čula dva luteranska moža, kramar in nožar, sta prestrašena stekla svoji hiši: Čujte, Luteranski stotnik, naš stotnik je umoril Štefano... Bog se usmili luteranskih meščanov. Sedaj pride za Zelerja dan plačila...

Oni, ki so bili v hišah, za nič na svetu niso hoteli verjeti, tekli so k vratom in so stali tu, kakor bi bila vanje udarila strela, z rumenimi obrazi in mrtvimi očmi, ko so videli strelce korakati v koraku, sredi med njimi pa stopatje bledega moža, ki je imel panterja na jopcu in je bil brez meča ob boku. Kakor z Meduzine glave se je z bledega moža širila hromeča groza po vsem mestu. Vrata in okna so se zapirala, ko je stopal dalje proti mestnemu trgu. Skrivaj in prestrašeno so luterani drug drugemu šepetali:

»Bog se nas usmili, če sodnik ne bo sodil po pravici, ker je njegov otrok; če jim ne bo dal njegove krvi, si bodo vzeli našo.« Preplašeno so prisluškovali proti Štajerdorfu, odkoder je prihajalo sedaj stokanje in zdihovalje, sedaj divje mrmranje, kakor bi se bile besne zveri strgale z verig.

Na mestnem trgu je stal mestni pisar, okoli njega so bobnari vkup bobnali ljudi, iz stranske ulice je valovala množica ljudi, ki je nosila tablico z morilčevim imenom. Mestni pisar je z močnim glasom bral:

»Dano meseca sušca 1615 po našem sodniku Joahimu Hendel in je še danes v veljavi. Tako namreč veli odlok: Kdor se v važni in težki stvari pregreši zoper štajersko ali karolinsko postavo, sme vsakdo nanj položiti roko in ga z orožjem ubiti, ako pa ga pripeljejo pred sodnika, mora umreti tekom treh ur, potem, ko je bila sodba izrečena, in se mu

milost ne sme izkazati, niti nima pravice, pro-
stiti zanj. To je nagli sod, ki je izza kužne ne-
varnosti sem še do danes v veljavi, ker se ni
bil odpravljen in ostane še naprej v veljavi,
dokler bo tako všeč našemu sodniku Joahimu
Hendel.

XIV.

Stajarski sodnik je bil že v veliki posve-
čevalni dvorani, preden je jutranji svet iz nje
pregnal temo. Z njim je bilo dvaintrideset
svetovalcev. Sodnik je nosil špansko službeno
obleko, pred njim na mizi je ležal meč z bog-
injami in plameni in krvavo kazensko pravo
prav tako, kakor oni dan, ko je sodnik Hendel
pustil zajeti procesijo in je Stefan, ki je sedaj
ležal na mrtvaškem odru, obsodil na sramot-
ni oder.

S strepi in mračnim licem je bral, kar je
bil izpovedal Jud Abraham in drugi šveterne-
rični sosed in je bil drugi mestni pisar za-
pisal na zapisnik.

Navsezgodaj so bili namreč povabljeni
šveternerični sosede v mestno hišo, da izpo-
vedo, kar vedo, toda nič drugega niso vedeli
glede morila, kakor to, da ni kradel in ropal.
Stefanina mati ni prišla, rekli so, da jo je ža-
lost vso zlomila in potrla. Sodnik je bral le
malo važne stvari, svetovalci pa so pazno mo-
trili njegovo obličje. Kako je bilo to obličje
danes rumeno in razorano, zadnji dnevi so kar
posrežili njegovo smolnatočrno brado in nje-
gove kodraste lase. Pač je moral biti težak
boj na Dunaju, toda nič drugega se ni povedal
po svoji vrnitvi, nego le to, da je Adler pri
cesarju pogorel.

Na tiho, prav na tiho so nekateri gospod-
je govorili — o stotniku. Če nikdo ne ve, kje
da je? Slutili so, da težke skrbi tlačijo mo-
gočnega gospoda, toda razen Madlcederja se
jim še sanjalo ni, kakšen divji boj vihra v nje-
govem srcu.

**Opozorjamo na oglas Menjalnice Slo-
venske banke v Ljubljani.**

**Trpite na revmatizmu in gihtičnih bole-
činah?** Vdrnjenje s pravim Fellerjevim Elza-
fluidom je takorekto dobrodejno! 6 dvojnatih
ali 2 veliki specialni steklenici 42 kron. Dr-
žavna trošarina posebej.

Rabite milo-odvajajoče sredstvo? Feller-
jeve prave Elza-kroglice izvršujejo svojo dol-
žnost! 6 škatlic 18 kron. — Zagorski sok zoper
kašelj in prsne bolečine 1 steklenica 9 kron.
Zelodec okrepujoča švedska tinktura 1 ste-
klenica 20 kron. — Omot in poštnina posebej,
a najceneje. Eugen V. Feller, Stubica
donja, Elzatr. št. 16, Hrvatska. R.

Kante od petroleja

plačajo po K 58.— za dve z zabojem vred
postavno vsake železn. postaje Sever & Komp.
Ljubljana.

Pozor posestniki gozdov!

Les za posekanje kupi in prosi ponudbe.

Tavčar & Svetina

stavbeno podjetje, Ljubljana, Gospodarska c. 6.

I. ajstarejša hranilnica na Slovenskem.

Kranjska hranilnica

v Ljubljani. — ustanovljena l. 1820

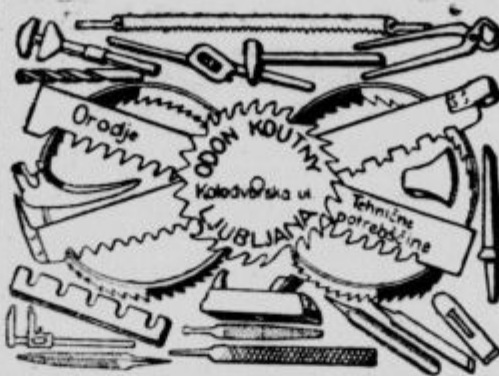
obrestuje hranilne vloge s

3%.

Kranjska hranilnica je pupilarno varen
zavod in jo nadzoruje deželna vlada.

Za plačila zavodu se dajo na razpolago
poštne položnice.

Cisti dohodek Kranjske hranilnice je —
ne glede na to, kar se odkaze rezervnim za-
kladom — po pravih določen v pospeševanje
občeskih naprav in podjetij na Kranjskem
— kupna svota dotelej v te svrhe odmenjenih
znakov znaša K 8,701.115-37.

Suhe gobe, laneno seme,
kumano, ter
vse druge deželne pridelke
kupi trgovina s semen
Sever & Komp., Ljubljana,
Wolfova ulica št. 12.

Znamenita nabožna knjiga z zlato vsebino.

Kratko navodilo za pravo pobožnost do Ma-
tere božje. Priredil dr. Zdesar. — Dobi se v Ju-
goslovanski knjigarni v Ljubljani in v vseh
knjigarnah. — Cena samo 9 K 60 v.

Prva sloj. industrija za izdelovanje kirur-
gičnih instrumentov, ortopedičnih apar-
tov, umetnih udov, bandaž, brušenje, zavod
za niklovanje. Specialna mehanična de-
lavnica za vse v to stroko spadajoča
dela in popravila. — Točna in solidna
dela po najnižjih cenah.
Za dame damska postrežba.

Stanislav Ponikvar in drug
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 33.

Priprosto deklet,

katera zna tudi nekoliko šivati, se sprejme kot
hišna pri gospe Pollak. Ljubljana, Erjavčeva c. 12.

Bilanca

I. delavskega konsumnega društva

r. z. z o. z. v Ljubljani,

za prvo polovico leta 1920.

Aktiva:	
Gotovina v blagajni	K 8.193-32
Saldo v poštni hran.	" 639.824-37
Zaloga blaga	" 6.847.237-42
Vrednostni papirji	" 22.999-44
Terjatve pri dobavi- teljih	" 908.179-—
Terjatve pri članih	" 175.172-13
Prehodni račun	" 16.764-—
Deleži pri tujih zavodih	" 166.230-—
Vrednost nepremičnin	" 323.965-87
Vrednost premičnin	" 101.742-02
Vsota	K 9.210.307-57

Pasiva:	
Saldo tekočega računa	K 5.567.040-60
Dolg pri dobaviteljih	" 3.079.380-66
Izposojila	" 65.760-74
Razni mali dolgovi	" 16.340-25
Deleži članov	" 360.480-95
Rezerva	" 93.010-97
Cisti dobiček	" 28.287-40
Vsota	K 9.210.307-57

Zadruga je štela 31. julija 1920 11.049 članov z 11.411 deleži v skupni vsoti
K 1.141.106-—, ki pa vsled tega, da so bili šele pri izrednem občnem zboru dne
2. maja 1920 zvišani od 30 K na 100 K, še niso polnovplačani.

Zadruga je imela ob zaključku 27 prodajal s skupnim prometom K 83.036.353-32.
Zadruga je lastnica 5 hiš in sicer: Ljubljana, Stari trg št. 2, Zaloška cesta št. 15,
Celovška cesta 1, Vič-Glince 214 in Kranj št. 18. — Jamstvo zadruga je omejeno
na še enkratni delež. Občni zbor tvorijo 119 na krajevnih skupščinah posa-
meznih prodajal izvoljeni pooblaščenca. Občni zbor se bo vršil kot že objav-
ljeno, dne 30. tek. mes.

ODBOR.

Trgovina MARIJA ROGELJ

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 38

priporoča svoje bogato zalogo manufakturnega
blaga, šota, čaj, cvilja, klota, porhenta, ce-
firja, plavine, ružave in bele kontentine, višnjeve
za predpasnike, bombaževine, nogavic, sukanca
in drobnarije.

Ker je blago ravnokar došlo, so cene nizke.
Istotam se **kuharica** ki bi znala
spréjme nekaj šivati.
Dogovor samo osebno.

Sodarske vajence

krepe sprejme v učenje Franjo Repič, sodarski
mojster, Ljubljana, Trnovo. Hrana, stanovanje in
perilo prosto, istotam se sprejmejo pomočniki.

Proda se hiša

skoro nova, z lepim razgledom, oddaljena četrť ure
do farne cerkve in 20 min. od žel. postaje, takoj iz
proste roke. Poizve se pri lastniku Kovač Simon,
krojač Ježa 16. pri Črnučah, p. Jezica pri Ljubljani

Išče se osamele oseba v dosmrtno oskrbo, ki
poseduje kako poseti-
vo ali drugo vrednost, k poštini družini. Isto tam
se sprejme kmečko dekle v službo z dobro me-
sečno plačo, ki bi pomagala v gostilni in kuhinji.
Naslov pove uprava tega lista pod št. 4698.

Naznanjam,

da sem pričel v Kranju

elektroinstalacijsko obrt.

Prevzamem inštalacije in montažo elektraren, po-
samerznih vasi, mlinov, žag, hiš, ter industrijskih
naprav za razsvetljavo ter gonilno moč. Dobavljam
in prevzamem v popravilo dinamositroje, motorje
likalnice i. t. d. Trgovina v hiši g. Rebolja.

Josip Gabrovec,
v Kranju Glavni trg 178.

Otvoritev trgovine.

Cenjenim odjemalcem vljudo naznanjamo, da smo zopet otvorili svojo dobro znano manufakturno delavnico z manufakturnim blagom, v popolnoma prenovljenem lokalni. Za blazajočo se zimsko sezono priporočamo vsakovrstne novosti, katere so ravno došle iz inozemstva, osobito razno volneno in sukneno blago za moške in ženske, dalje parlane barhente, flanelne cečirje, sifone, potrebščine za krojače, šivlje i. t. d.

Zagotavljamo prijazno in solidno postrežbo ne priporočamo

A. & E. Skaberne,

veletrgovina z manufakturnim blagom
Ljubljana, Mestni trg 10.

Priporočam **Jos. Petelinč,** Ljubljana
se tvrdka

Sv. Petra nasip štev. 7.

Tovarniška **Siva in h stro ev** v vseh opremljanih za zaloga **Siva in h stro ev** domačo rabo, za krojače, original Cynder Slingerjeve velike in male za čevljarje, posamezne dele za vse sisteme, igle, olje za stroje na drobo in debelo.

V modni in manufakturni trgovini

"PRI IVANKI"

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 29

Je ceni po zelo nizkih cenah sukneno blago za košice, kakor tudi za moške obleke, žamet za moške, vrazje koža močno blečevina, močni ok-fordi, cečirji, bela in pisana kočenina, različni barhenti, platno za rjuhe, odeje, črna svila, splah vse, kar se k rešitini opemi potrebuje.

Srebro in zlato

kupi

tvrdka **I. AUGUSTIN**

Ljubljana
Siska, Sv. Jerneja
cesta 231.

Dunajska cesta
samo dopoldne
od 10—12 ure

Najboljša in
najcenejša

le pri tvrdki

kolesa

GOREG

LJUBLJANA

motorji

pnevmatika

Gospodarska c. 14
(Marije Terezije c. 14.)

ERJAVEC & TURK
trgovina z železnino
pri „ZLATI LOPATI“ preje
Hammerschmidt (Mühleisen)

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7.
— nasproti Križanske cerkve. —
Zaloga cementa.

COSULICH-LINE Trst - Amerika

New-York—Buenos-Ayres—Rio di
Janeiro—Santos-Montevideo.

Brezplačna pojasnila in prodaja vozniških listov
za potnike z Slovenije edinole pri:

SIMON KMETEC, Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.

Nekaj za Vas!

Racionalno nego- vanje lepote.

Možemo ti obra in roko
racionalno negovati po-
go, moršice opraviti,
bravo roko miselno
in prečno napraviti, upo-
rabiti te Fellerjevo pravo
Elza-obra in roko o-
baviti oči, roko in veliki
p. ročanih in ročanih 15- K.
Elza toale ne omivati
pastile 1 škatlica 10- K.
Pomada za obraz 2- in
4- K.

Ideali vseh mil

je Fellerjevo Elza milo
mlečno milo 15- K. To-
keče hitro mleko 12- in
15- K. Najfiniši glicerini
6- in 30- K. Vse od 10 po
3- K. in 12- K. Neškod-
ljivi puder za obraz v
vrečah po 5- K. Barvilo
zeleno za obraz 10- K.
10- K.

Puder gospe, katere se v to razume

je pravi Dr. Klingerjev
Hoga-puder bel, roza,
velike elegantne škatlice
24- K.

Kurja očesa

bradavice, trdo kožo, od-
pravljata brzo in teme-
lito Fellerjev turistovski
elzi „Elza“ v škatlicah po
5- K. in 12- K. in Feller-
jeva turistovska tinktura
steklenica 10- K.

Fini parfemi

francoski originalno
steklenice 40- K. in 20- K.
niso od 20- K. naprej.
Sachet (ovitek okusnega
praška za perilo) 8- K.

Kaj se vsak dan potrebuje?

Angleški obliži 7- K. Ly-
sotona 30- K. Popolni
Irrigator najboljši 150- K.
Pravi Lyso 50- K. Kafa
2- K. Katrno brogljice
5- K. Arulka 6- K. in
30- K. Po smrekovem
gozdu dišeti parfem za
soba 35- K. Konjak 30- K.
Malinov sok 20- K. Kina
železno vino 30- K. Eseno
za rum 7- in 35- K. Ki-
neški čaj na tečajico od
3- K. naprej.

Pri vprašanjih

naj se prilože poštni
ananki za odgovor.

Prvovratno naravno negovanje las.

Las las napreduje, ko
na glavi krepča, pleso in
prebrano omilnost prepre-
čuje Fellerjeva prava
Tan na kina pomada za
rast las, 1 veliki porce-
lanski lonček 15- K. Mo-
no karanteno milo za
glavo 14- K. Ogrevka po-
mada za brke po 6- in
8- K. Neškodljiva olja za
las, orehovo olje na a-
steklenica 6- K, velika
30- K. Champon za umi-
vanje las 4- K.

Najmočnejše fran- cosko žganje

najmočnejše žganje roba,
malo 15- K. Elza Ko-
lonske vode v steklenicah
7- in 35- K.

Proti potenju telesa

celo, anesljivo Feller-
jev Elza sphalet prašek
1 škatlica 10- K.

Kaj je „Elsa Fluid“ to zna vsaki

6 drobnatih ali 2 speci-
jalni steklenici 45- K.

Za usta in zobe!

Hoga zobni prašek s ki-
sikom 1 škatlica 20- K.
Dr. Heiderjev zobni pra-
šek 1 škatlica 4- K. Elza
voda za usta 30- K. zobno
krtalico od 20- K. naprej.

Proti mrčesom

kakor muhe, bolhe, sta-
nice, rusi, zanesljivo in
temeljito deluje Elza mr-
česni prah, velika škatlica
15- K. Tinktura zoper
stonice 30- K. Naphtalin
od 7- K. naprej.

MIŠI in podgane!

Miši strup 5- K. Strup
zoper podgane 5- K. in
10- K.

Omet in poštnina

se računa posebej, toda
najceneje. Čim več se na
enkrat naroči, tem manj
dražje stroški to robe.

I. Naročila se adresirajo na:
EVGEN V. FELLER, lekarna,
Stubica donja, Elsatrg 16. Hrvatska.

Državna razredna loterija

Prvo žrebanje bo 3. in 4. jan. 1921.

100.000 srečk — 50.000 dobitkov.

5 premij

od 60.000 do 600.000 din. ali 240.000 do
2.400.000 K (dva milijona štiristotisoč kron)

Vsaka druga srečka mora dobiti!

Izplačanje vseh dobitkov v gotovem
denarju **brez odbitka!**

Največji dobiček v srečnem slučaju
dinarjev

1.000.000

(en milijon) ali

kron

4.000.000

(štiri milijone)

nadalje: 600.000, 400.000, 200.000, 150.000,
100.000, 80.000, 70.000, 60.000, 2 po 50.000,
2 po 40.000, 5 po 30.000, 18 po 20.000 di-
narjev, odnosno 2.400.000, 1.600.000, 800.000,
600.000, 400.000, 320.000, 280.000, 240.000, 2
po 200.000, 2 po 180.000, 5 po 120.000, 18
po 80.000 kron itd. **brez odbitka!**

Cena srečke za vsaki razred

1/1 srečka

D 40— ali K 192—

1/2 srečka

D 24— ali K 96—

1/4 srečka

D 12— ali K 48—

1/5 srečka

D 6— ali K 24—

Točno in hitro izplačevanje vseh dobitkov zagotovljeno

Naročila iz cele države naj se pošiljajo
po poštni nakaznici lastni glavni kolekturi

Medjunarodna banka d. d.

oddelek razredne loterije

Gajeva 8

Zagreb

Gajeva 8.

Največja izbira števil!

Primešaj krmi Mastin!

V smislu odloka doželne vlade za Kranjsko v Ljubljani z dne 18. julija 1899, št. 10.590, ki mi ga je mestni magistrat ljubljanski izporočil dne 28. julija 1899, št. 25.255, smejo dietetično sredstvo Mastin, redilni prašek za prašice in za vsako živino, lekarinarji, trgovci, drogist in kramarji prosto prodajati. Mastin je kot prosti obrtni predmet oglašen. V Ljubljani, dne 3. avgusta 1900, mag. opr. št. 28.561. Ako Mastina v lekarnah in trgovinah ne dobite, ga naročite po pošti. — O zavezev Mastina stane K 50.— in se jih pošlje poštne prosto na dom.

Mazilo zopar garje (naftol-mazilo) uniči pri ljudeh garje, lisaj, srbečico, kožne bolezni in izpušča se: pri živini uniči garje. Lonček tega mazila velja po pošti K 15.—.

Lekarnar Trnkoci v Ljubljani
(Slovenija) zraven rolova.

suhe gobe, fižol, laneno seme

kupuje trdka z deželimi in gozdskimi pridelki
Kmet & Konp., Ljubljana, Gospodarska cesta št. 3.

Prvovrstne PFAFF šivalne stroje

za šivilje, krojače in čevljarje z večletno garancijo ter posamezne dele, igle, olje itd. za vsakovrstne šivalne stroje priporoča Ign. Vošk, Ljubljana, Sočna ulica št. 7.

Predivo, Irto, kupuje po najvišjih cenah. Ponudbe v ceni in množini je poslati trdki
Ivan N. Adamič,
vrvarna, Ljubljana.

TRST-AMERIKA

Angleška parobrodna družba

CUNARD LINE.

Zastopstvo za Jugoslavijo: Jugoslavenska banka d. d., ZAGREB.

Odprava potnikov I. II. in III. razr. preko Trsta in Cherbourg-a v New York. Sprejema naročila za prostore na parnikih za Grčijo, Anglijo in Ameriko, ter obratno za Jugoslavijo.

Natančna pojasnila daje:

CUNARD LINE, ZAGREB,
Vihovčeva ul. 15.

LJUDSKA POSOJILNICA

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6

obrestuje hranilne vloge po čistih

3%

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela koncem marca 1919 nad 40 milijonov kron vlog in nad 1 milijon enstotisoč kron rezervnih zakladov.

Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.

Misi - podgane stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti ako porabiate moja najbolje preizkuš. in splošno hvaljena sredstva kot: proti polskim mišim 10 K, za podgane in misi 10 K, za ščurke, posebne močne viste 20 K, posebno močna tinktura za stenice 12 K, uničevalec moljev 10 K, prašek proti mrčesu 10 in 20 K, mazilo proti ušem pri ljudeh 5 in 10 K, mazilo za uši pri živini 6 in 10 K, prašek za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinktura proti mrčesu na sadju in na zelenjadi (unič. rastl.) 10 K, prašek proti mravljam 10 K, mazilo proti garjam 12 K.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport:
M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

UKAZ

ni, ampak ogromen dobiček naredite, ako se danes naročite ilustrovani cenik ali greste v veletrgovino R. Stermecki, Ceije št. 305 katera je dobila ogromne množine sukna, porhenta, volne, celirje, druka, platna in raznega manufakturnega blaga iz inozemstva, ter prodaja po čudovito nizkih cenah

Pred nakupom

vsakovrstnih izdelanih oblek, jahalnih hlač, površnikov, ranglanov i. t. d. si ogledajte zalogo

Večja naročila
po meri.

KONFEKCIJSKA INDUSTRIJA
FRANDE

Samo na debelo.

LJUBLJANA, Emonska cesta št. 8. — Brzjavlj: DERENDA. — Telefon interurb. št. 313
BRNO — PROSTÉJOV (Češkoslovaška)

ter boste prepričani, da je vsestransko v kakovosti in izdelavi prva v Jugoslaviji, ter nima nikake konkurence v svojih solidnih nizkih cenah.

Lastna izdelovalnica perila in čevljev.

Menjalnica Slovenske eskomptne banke Ljubljana

Kolodvorska ulica. — Hotel pri južnem kolodvoru.

Kupuje in prodaja tuj denar po najugodnejšem dnevnem kurzu. Z dežele se pošilja dolarje in drugi tuji denar lahko tudi v denarnem pismu.

Sprejema vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje najugodnejše.

Izvršuje nakazila v tuje države in se peča z vsemi bančnimi posli.

Točna in kulantna postrežba.